

בעזרת השם יתברך



מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרו שהו'ף לפניו ק'עו'מי
עולמים ולנצח נצחים (אשר בחל).



למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת



פרשת האזינו תשפ"ד





היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

קידושין. האשה נקנית – פרק ראשון דף רה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" קפז

הוספות

1 **ולרבי** יוחנן בן ברוקא נדחו מורא ורביה שני תובין – ואם תמצי אמאי לא
2 קאמר: לרבנן ליתון מורא ומוחזי שני תובין: ולמאי דפרשתיה דתרייתו
3 צריכי – אתי שפיר. **מבלל** דמעות עשה שלא הזמן גרמא נשים חיבות – פירש
4 בקונטרס: מדאיצטריך קרא לדיקשא למיפטר נשים שני ממן גרמא – מבלל דמעות עשה שלא

5 הזמן גרמא נשים חיבות. פירושי: דאי היה אמינא
6 פטורות – אמאי איצטריך הקישא תפילין
7 לעיפטר נשים ממן גרמא: בלאו הכי נמי היה
8 יענין השתא כשלא הזמן גרמא נשים פטורות –
9 כן שני גרמא. ולא נדירא: אדכיכי נמי שתיק
10 מהקישא דתפילין? אדרבה, אי שתיק מניה –
11 היה ליפנין מנעה והקול דמעות עשה שחזקן
12 גרמא נשים חיבות: לכך פירש רבינו יצחק
13 מכלל דמעות עשה שלא הזמן גרמא נשים חיבות
14 דאי פטורות היה לה למיכתב הקישא דתורת
15 ה' בפירי על הלמוד תורה וא על פירון הבן
16 להקישא אליו. ולומרי: כי הוכי נדשים פטורות
17 דמלמדא ואי מפירין: דהיינו מצות עשה שלא הזמן
18 גרמא – הכי נמי פטורות מכל מצות עשה שלא
19 הזמן גרמא. כמו דמקיש לפטור דהזמן גרמא
20 לתפילין. אלא נעמי קמיה, דכרבתה האי דיקשא
21 לתפילין דהוי הזמן גרמא – מכלל דשאר מצות
22 עשה שלא הזמן גרמא חיבות.

23 **אלא** למאן דאמר תפילין דהו מצות עשה שלא
24 הזמן גרמא נמי איכא למיפרי – פירש
25 הקונטרס: אדרבה, אכפאן הוה לן למיפרי: ושאל
26 הזמן גרמא נשים פטורות – תפילין: ושחזקן
27 גרמא נשים חיבות – מצות התקול. ודבר שי
28 כתובים הבאים כאחד מלמדים. ומשני: מאן
29 שנתע לה דתפילין לא הוה זמן גרמא – רבי
30 מאיר, וסבר לה אין מלמדים. ופרש בקונטרס:
31 לדדידיה לא איצטריך הקישא. אלא כרבעינן
32 לעל מבנין אב. וגומרין מראיה דהוי מצות עשה
33 שהזמן גרמא ונשים פטורות. דקישא יתי: גילף
34 מנעה והקול לחושב – רבי מאיר סבר שי
35 כתובים הבאים כאחד אין מלמדים. ע"כ כן
36 לשנוי. דהיינו טעמא דמעות עשה שחזקן גרמא
37 נשים פטורות – דדוקא במצלה דתפילין כתב
38 דרמנא לומר דחיבות, אבל לא מצות עשה
39 שהזמן גרמא בעלמא – נשים פטורות, דכין דאין
40 מלמדין – דהו נמי מיצטא: אקדא ותי חיבות,
41 אבל תאריכי – לא. ואם תאמר: תינח זמן גרמא,
42 אבל שלא הזמן גרמא מנא ליה דחיבות? ויש
43 לומר: כיון דתלמוד תורה פירון הבן דהו שני
44 כתובים הבאים כאחד אין מלמדין – דהו כמו
45 מיצטא: דוקא ותי פטורות, אבל שלא הזמן גרמא
46 בעלמא – נשים חיבות.

47 **משום** דהוי שנתה מצה והקול שלש
48 כתובים הבאים כאחד – ואם תאמר:
49 תרצת הדיא דמעות עשה שהזמן גרמא פטורות,
50 דלכאב למיפיל מנצה והקול. דאיכא שנתה
51 כדחייבו – דהו שלש כתובים הבאים כאחד
52 כדפרשתיה. אלא דמעות עשה שלא הזמן גרמא
53 מנא לן דחיבות? אימא דפטורות – מתלמוד
54 תורה ופירון הבן ויש לומר: דלית ליה דרבי יוחנן
55 בן ברוקא. והו לוח שלש כתובים הבאים כאחד:
56 תלמוד תורה ופירון הבן ופירה ורביה. ואם תאמר:
57 ולאבי, דאמר לעל (קדושין ד.ר.) אשה בעלה
58 משמחה. אם כן ליכא אלא שי כתובים, ומאי
59 כחזקי לן דידחה. דאמר מלמדין. קושטא עשה
60 שהזמן גרמא? אימא דגילף לחיוב מנעה והקול?
61 ויש לומר: דמקו קידוש הויס בהדי מצה והקול,
62 ויש לומר: דמקו קידוש הויס בהדי מצה והקול,
63 ויש לומר: דמקו קידוש הויס בהדי מצה והקול,
64 ויש לומר: דמקו קידוש הויס בהדי מצה והקול,

1 ופירון הבן – דילפינן בפרקין (סא.א) נשים פטורות מלפדות בנידם, דכתיב 'תפירה'
2 תפירה'. ולרבי יוחנן בן ברוקא **דאמר** – דחובא כפירה ורביה כתוב בנידם, והכי יליף
3 תו שאר מצות עשה שלא הזמן גרמא לחיוב ממורא? הו אז מורא ופירה ורביה שני
4 כתובים הבאים כאחד: צריכי – כלומר, לאו באין כאחד ניהו ולממרא דאין מלמדין,
5 דאי תרתייהו צריכי. דאי היה כתב חד – לא

6 גמיר אידך פיריה. דרבי לבבש – דהו ארץ
7 במלכותה, ואין דרכה כו. וכיון דלא קרינן בה
8 'ובשבוש' – דאמר קרינן בה פירו ורבי. וסיק מיהו
9 לעשות – לכביב את אבהו, שאין אשתו אחרים
10 עליו, לא תתחייב כלל – אפילו פניה. והיא
11 כו – לעיל קאי. דאיתובא: גילף מתלמוד
12 תורה, וענין: משום דהוי תלמוד תורה ופירון
13 הבן כו. **מאי איכא לשיבי** – גילף מתלמוד
14 תורה ופירון הבן שאר מצות עשה שלא הזמן
15 גרמא. לפטור **פפוגאי ידעי כו** – תלמידים
16 שבפנא, ומנו – רב אחא בר יעקב, שהיה דר
17 בפנא, דאמר **בדשתיבין** (בבא בתרא סו.א)
18 גבי שני פניה לשם שנים תנבחו: דרשה רב
19 אחא בר יעקב בפנא, אחא שני ונשקה
20 אכרעה. **למען תתה תורת ה' –** דהי כל התורה
21 דהקשה לתפילין, ולא שבקנן הקישא וגומרין
22 מבנין אב מנעה והקול לזמן גרמא, ולא
23 מתלמוד תורה ופירון הבן שלא הזמן גרמא.
24 ודפרמטות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות אלא
25 הזמן גרמא נשים חיבות – מדאיצטריך למיכתב
26 דיקשא למיפטרניה זמן גרמא – מכלל
27 דבשאי מצות חיבות – תנייהו כו – פלוגתא
28 היא במסכת שבת (סא.א) ופרק תרעא דעירובין
29 (נה.ה) **מאי איכא לשיבי** – אם כן איכא איכא
30 למילף דשאל הזמן גרמא – נשים פטורות
31 ונשים מן שמעת ליה ויה כביר רבי מאיר –
32 כדמרינן בירמיא שבע בנימין אב. וגמר מראה דהו
33 מצות עשה שהזמן גרמא ונשים פטורות.
34 דקישא לן לעיל: ונילף מנעה והקול לחיובא
35 – רבי מאיר סבי: שני כתובים הבאים כאחד אין
36 מלמדין. ופרקינן: ולרבי יהודה דאמר מלמדין –
37 כסנהדרין בפרק 'אריבע מצות' (מ.א) ואמר נמי
38 כדמרינן (נ.ה) דתפילין מצות עשה שלא הזמן
39 גרמא. ומאי איכא למיפרי. מודכא תיני שנתה
40 למעות עשה שהזמן גרמא משום דהוי שנתה
41 כו – ולא סבירא לן כאבי, דאמר לעיל: אשה
42 בעלה משמחה. לכל עונשין – ולאין ענין
43 דלכא רבי אלעזר תנא כו – לאו
44 לפירוש מתניין מיהו ליה, אלא אידי
45 דאיתמא עונשין – מיייה נמי אנב מודכא
46 איתרבו לדיני ממוק. ומיהו למות על ידן
47 ההורגן. לכל מיתות – שתיחייב ההורגן עליהם
48 מיהו. וכן השור כפר. וכן קמייתא – דמשמע
49 כקרבן שבעת הקפרון דגול הגר. כפרשת
50 'נשא'. ודחיתה היא – דאי ליתא בכלל דינין –
51 אין לה חיים. הכל גזילף אותה ויהו כפר את
52 אחרים, והכל כדילין הימנה. אבל גזילף –
53 'ודמית איש או אשה' דמשמע גבי כפר דשור
54 דמעות שדרג את האדם.
55 **דאיכא**

1 **דאי אשמעוין אין קפוייתא** – משום כפרה חס רחמנא עליה, אבל דינין – אימא: איש, דבר
2 **משא ומתן** – תוך אשה – לא. וְאִי אֲשַׁמְעוּנֵינוּ הֲאֵ – משום דחייבתה היא, אָבֵל אִשָּׁה – אימא:
3 אִשָּׁה

הווי שלשה כתובים ואין מלמדין. ונשים חיבות בקידוש היום מן התורה, דכתיב (שמות כ) 'וכור את יום השבת' – וזכרו על הדין. ויש שישנו בשמירה – ישנו כוכריה. ויש שני דהואיל
ואיתנו בשמירה – איתנו נמי כוכריה. **משום** כפרה חס רחמנא עליה – ואם תאמר: כל שכן דאם לא נתבנה – חס עליה ספי. דאין עליה לא עושל ולא חטאוי ויש לומר. דמכל מקום
איצטריך כפרה היכא דכתיב בה עושל לנשים בהדיא. כגון גבי עירות.

קידושין. האשה נקנית – פרק ראשון דף על עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"

1 לא אורא שוה הוה אמינא הפסיק הענין – ואם תמאר: דהכי תסיק ארעתיך למימר דהכי
2 הא פסקינן לעיל (להב) מפאת' שאינה ב'בל תשחית', ולא אמר קרחה שכתוב
3 בפרשה ראשונה קודם 'בל תשחית' הפסיק הענין לפאת וכו', וכל שכן דקאי אקרחה שהיא
4 ראשונה בפרשה. קרובה יותר ל'בני אר' דכתיב בפרשתה ועד קשה: ותנא קמא דמועתיך
5 דהכי פליג אקרחה. דקאמר במתניתין חוץ מכל

6 תפקי' ר'בל תשחית' ולא קאמר 'ובל יקרחה' והא
7 אפילו מפאת' אמר לעיל קאי אמר אהרן – כל
8 שכן דקאי אקרחה, דקרובה לבני אהרן ולו שמר
9 ודלכא יתעתיך אמאי דגבי קרחה דאף על גב
10 שהיא קרובה לבני אהרן הפסיק הענין, משום
11 דכתיב (דברים ד) 'כי עם קדוש אתה' ומדיבה
12 נשים, אפילו בישראל, ומפרש בגמרא דלא
13 הפסיק הענין. אמר כי ליכתוב קרחה –
14 פירושו: וליתן את האבדור של הוה הזה הפסיק
15 בימה מצינו, ולא משום דריבה בהו מצוות יחידות
16 אלא לנו חלוקת מצוות אחת שאנו מופקין
17 בכתיבה ובישראל בהדיא, הדואי גוף המצוה לא
18 היינו מומרים, אבל פירוש המצוה – גמרי שפר
19 מהדרי: תפילין גופיהו המצוה גמריין לוד –
20 ואם תמאר: ומה בכך? כל מקום נילק קרחה
21 מתפילין, דאין גורא שוה למצוה, ונימא: מה
22 תפילין נשים פטורות – ודבי נגבי קרחה וכו'
23 לומר: דשמת לא נתיבה גורא שוה אלא
24 לאשמעתיך מקום תורת תפילין, וקשה לדרב
25 רבינו שמאי: אמאי אין מנזרח תפילין לא ר'האי,
26 כי דהכי דקאמר קרחה בכל הראש? ושמת להכי
27 מתיי האי 'בין עיניכם', ודדמי מצוי למטוב
28 ד'בראשית', ואף על גב דגבי קרחה כתיב 'בין
29 עיניכם', ואפילו דהכי קרחה בכל הראש – ויש
30 לומר דליצינו גורא שוה נכתב.

31 **הפסוקות** והתפוסת וההגשות – טראה
32 דהתפוסת ואילך ממירי בכתיבה,
33 ותפוסת – למעטי כתיבה, אבל סמיכות
34 **הקבלות** והאות – הדולכה וריקה לא תתני,
35 ודולכה בכלל קבלה. שדרין מן
36 'דקריבו הבדן נפקא, כמו קבלה, וריקה בכלל
37 דואה, ואם תמאר: אמאי איצטרך ארא בגמרא
38 למעטי שישפס תפוסת לוד דכתיבה מצוות שעה
39 שחזנון גרמא וכו', שדרי איהן נהנתא אלא בזים,
40 דכתיבי (ויקרא י) 'ביום נהנו לקריב קרבניהם'!
41 ויש לומר: דמכל מקום איצטרך קרא למעטינו
42 ודמיפסל קרבן עבודה לא קרא לוד – לא דהוה
43 דיענין שהעבודה פסולה בהו, להכי איצטרך קרא
44 למעטי, למימר דתפוסת עבודה, ובתורת פסולה.
45 מיה, סמכיבה עבודה אמאי איצטרך קרא
46 למעטינו? דהא עבודה לא אחתכל בהכי, כלומר
47 כלבא מעטי מיה אין אף הקרבן פסול בכך, אבל נעשה
48 סמיכה בנשים – לא מיפסל קרבן בכיו ולו שמר
49 דמכל מקום איצטרך קרא למעטי, ודלכא
50 דעתך אמאי משום דכתיב 'וסמך... ושחט'
51 איתקש סמיכה לשוחטה מהו שחיתה כשהו
52 בנשים, כדורגן כוכבים (בבב) מייחיי בשעמטא
53 מייחייא ושוחטת דלון (בבב) כל הפסולין שחטתו
54 שחטתן כשהו – ושוחטתה כשהו בורים
55 ובגשים וכו', אף סמיכה כשהו בנשים, להכי
56 איצטרך למעטי. ותפוסת נמי איצטרך למעטי,
57 משום דאשכחן תפוסת דכדורה בנשים, כדפרש
58 לקמן.

59 חוץ
דכתיב 'והיביאה אל בני אהרן...' וקמי' – בני אהרן ולא בגות אהרן. דכתיב 'והקמירו אתו בני אהרן' ולא
בגות אהרן. תפילין... וקמיר' – אייתקש מילקת לתקמירה. תפילין – דכתיב 'והקמירו בני אהרן', ואמר מר:
והקמיר'

1 אחת היא – משמעת שחוקו, כי ביד בין בכלי. מפני אהרן – דכתיב (ויקרא כא) "לא
2 יקרחה קרחה בראשם" ובי "אמור אל הכהנים", רבי כתיב קרא – בני אהרן. נשתוק קרא
3 – מתוך גורא שוה גבי ישראל. בראשם – האמור אצל כתיבה מה תלמוד לומר? דלפי
4 שאמור בישראל אל עיניכם משמע סמוך לפירות. ומה לחלו – בישראל על מה, הדתם
5 כתיב 'אם בן – דלדך מילתא לחודה

6 אהרן. נכתוב – בתרתייהו 'קרחה', מאי 'קרחה'
7 – הוה ליה גרונה שוה יחידה, למירדש נמי הא.
8 תפילין גופיהו מכתב ימירי – כלומר הדאי
9 גורא שוה ד'בין עיניכם' מדיבי ליה למגמר
10 מקום תפילין מהכא. דלא תימא 'בין עיניכם'
11 ממש, דהיינו על פירות, אלא לויף מ'בין
12 עיניכם' דקרחה' דבמקום שעה. דכלאו מקום
13 שעה לא משכתב קרחה, דהיינו תפילין
14 פטורות. ובין לאבי' ובין לביא – דאתקש לוד
15 הפסיק הענין. אמאי מיקרא אהרן, 'בנים אמאי
16 דרשי נשים' אמאי ככלי' הוה מקרי בני –
17 כשאין בהם אלא שעות הוה דמיקרו בני, אבל
18 כשהו שעהו דלית בהו עבודה הוה, כדכתיב
19 בנשים. שוחטין' דהיינו עבודה פסול' גוי. בני
20 (דברים י) 'מן תשוחטו ועשייתם פסול' גוי. בני
21 מעליא לא מקח – עד לעולם. הא שמע –
22 הדרי מיקר' 'בני אל חי' על ידי תשוחת.
23 **מצוה** הפסוקות בני' – אינה סומתא, ובישראל
24 מניפה, ואינה מגשת מנחה. ואפילו היא כותב
25 אין העבודה כשהו בה להשיב מנחה בקרן
26 מעריבת דרומית כמשפט, הענין לוד פריק שני
27 סודות (וי.ו). ואינה קומצת המוסרת, ואינה
28 מולקת עוף, ואינה מקבלת דם. ואינה מהו דם
29 טהאת העוף, חוץ מטהוה ויורה שעה מניפות
30 מתנות. אלא כי כדורגן בני ישראליות,
31 שמתנתן טעונה תפוסה בעלעיל. ובגמרא לויף
32 לה. **נמרא** אל בני ישראל – ד'ויקרא',
33 דכתיב בהדיא עניינא יוסמך יודי, דהי רבי אל בני
34 ישראל ויהו' – בי'צו את אהרן: 'דמקריב את
35 ובה שלמי' וכתיב בהדוא עניינא 'והניף'. וקריב
36 אינה – מהאי קרא קפאן לן הגשה פריק שני
37 דטוטה (שם). אייתקש מילקת לביא. והא
38 מעיטנא נשים מ'הקמירו אהרן בני אהרן.'
39 הכי

39 **נמר לה;** מה לחלו' מקום שוששים קרחה, בגובהה של ראש – אף פאן מקום הנהה בגובה
40 הראש – ובין לאבי' ובין לקרחה האי 'בנים אמאי' מאי דרשי ביה? – האי מופיע' דכתיב: 'אם
41 בנים אהם לוד' אלהיהם' – ב'ומן שאהם אהם מנתה בנים – אהם קרויים בנים, אין אהם
42 לזניהם מנתה בנים, אין אהם קרויים בנים, דכרי רבי יהודה. רבי אמאי אהם בנים, בין קד ובין
43 קד אהם קרויים בנים, ש'אמור' ב'נים ככלים תהו' ואמור' ב'נים לא אהם בנים' ואמור' 'וע'
44 מרעים בנים משוחטות' ואמור' 'והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אהם יאמר להם
45 בני אל חי'. מאי 'ואמור'? וכי תימא: סכלי הוה דמיקרו בני, כי לית בהו הימנותיהו –
46 לא מיקרו בני – הא שמע: ואמור' ב'נים לא אהם בנים'. וכי תימא: כי לית בהו הימנותא
47 הוה דמיקרו בנים, כי פלחו לעבודת זרה לא מיקרו בנים – הא שמע: ואמור' 'וע' מרעים
48 בנים משוחטות', וכי תימא: 'בנים משוחטות' הוה דמיקרו, בני מעלייא לא מיקרו – הא
49 שמע: ואמור' 'והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אהם יאמר להם בני אל חי'. **משנה**
50 **הפסוקות** והתנפוסות, והתנפוסות, והתקמירות, והתמליקות, והתפלות, והנאות – ונהגים
51 באנשים ולא בגשים, חוץ מנפחת סוטה וזורה שהן מניפות. **נמרא** סמיכות – דכתיב
52 'דבר אל בני ישראל... וסמך' – בני ישראל סומכים, ואין בגות ישראל סומכות. תנפוסות –
53 'דבר אל בני ישראל... ותניף' – בני ישראל מניפין ואין בגות ישראל מניפות. תנפוסות –
54 דכתיב 'והאת תורת המנחה הקריב אהרן בני אהרן' – בני אהרן ולא בגות אהרן. קמירי' –
55 דכתיב 'והיביאה אל בני אהרן... וקמי' – בני אהרן ולא בגות אהרן. תקמירות – דכתיב 'והקמירו אתו בני אהרן' ולא
56 בגות אהרן. תמליקות – דכתיב 'ומלכך... וקמיר' – אייתקש מילקת לתקמירה. תפילות – דכתיב 'והקמירו בני אהרן', ואמר מר:
והקמיר'

חזון מן הערלה והכלאים – שאף על פי שתלויות בארץ נהוגים אף בחוץ לארץ. הערלה

– הלהכה, והכלאים מורבי סופרים, ברלוקמן (ד.ל.ב), אף החדש – מלאוכלו לפני העומר.
גמרא תלויה דבתיב בה ביאה – שגמלתא הכתוב בביאת ארץ. בנות 'בו הבאר' ויקרא (ט) 'כי יביאר' (שמו"ג ע.ה) תפילין ופטר חמור – כתיב וזהו ידו כי יביאר' בפרשת קדש

לי (שם). ונהוג בין בארץ בין ב – תפילין
אשתכן בכמה דוחקין ורובכן ברבנן אמוראי דרבלי דמנזר
תפילין. (פטר חמור – ברסר חתר תלה הרמנא).
חובת גנות – אינה איתה תלויה בארץ – אינה
מוטלת לה על הקרקע ולא על גידולה. אלא על
גופו של אדם, בנות שבת, תפילין, עבודה זרה,
פטר חמור, משולה, עריות, וכיוצא בהם. חובת
קרקע – שמוטלת על הקרקע או גידולה, היא
הרומות ומעשרות. תלה, לקט, שכבה ופאה,
שביעית, תועה, שרפה, כלאים. אמת גוי – מיל' –
דוחות בנות גנות בל משבות, ונחבתי הקרקע
אינה אלא בארץ. תשמעון זו משנה – שגביאה
לידי משנה, דרכיב 'תשמעון לעשות' אשר אתם
חיים – בין בארץ בין בחוץ לארץ. צא ולמד –
על איזה מדת הכתוב אמרו 'כל הזמים אשר אתם
דיים על האומה'. מפה שאמרו בענין – דסמוך
לית, 'אלה האבות וגו' דהיינו עבודה זרה
התלויה תרובו כל משבות, ברכיביב 'כל הזמים
אשר אתם חיים'. דרבי הלמד מעביני אלא
מששלט עשרה מדות היא, ולמד מכאן לכל חובת
הגוף נהוגה אף בחוצה לארץ. אבל חדש – כל
גנה אף על גב דרכיב ביה 'משמעותים'
בסיפיה דירולם וקלי' וכרמל' וגו' – לאו לממרא
בכל מקום שאם יושבים, אלא לומר שאף בארץ
לא נתחייבו כל ארבע עשרה שנה שיהיה
שכשבו ושחלקו, וע שנתשיבה בה, והכריז כל
אחד את שלו. או דלמא לקולא פליג – דקאמר
גנה קאמר: מן הערלה והכלאים משבות, כל
שכן חזון דבתיב ביה 'משבות', והתורה –
מקום שאם יושבים, ואתא רבי אליעזר למימר:
אף החדש הוא מן הגנות התלויות וישין.
נהוג אלא בארץ, ומרשב – לאחר ירשעה ושיבה
משמע ישיבתא – לא קאי ארץ, אלא איכל'
מצוה תהליה בארץ. מאן תנא קמא –
דמתניתין דפליגי ארביי אליעזר. רבי ישמעאל'
חזי – דשמעיתין לה דאמר: 'מושבי' לאחר ירשעה
וישיבה הוא, ואין חדש נהוג אלא בארץ, ואתא
רבי אליעזר למימר: אף החדש נהוג בערלה
וכלאים, ונהוג בכל משבות. אלא למעלה מסוכים
פליגי. ללמוד שכל מקום בו: נבלי פרשת ארבע
קאי, בפרשת 'שלח לך' דרכיב 'כי תבואו אל
ארץ משבותיכם וישעיתם אשה לך' וגו' וילק
רבי ישמעאל בפרשת ארבע קאי (קרא) מקרא
דלא בא דרבותא אלא להזעיקי נסכים לבמות
אשר אתן לבמות יחיד, ונפקא לה מדרכיב
והיה: אלא נהוג לכלם – בכמה תהוגתא לכולם'
הכתוב מדבר, להלך על בחורף אלא 'משבותיכם'
– לאו כל מקום שאם יושבים משמע, דאין בנות
ציבור – אלא מקום אחוה. אלא האי 'מושבי'
דרכיב – אף בנות ארץ לאשתמעון דאין בבמת
גגול, שהיה שם מבחו והנחת על ארבע עשרה
שנה שכשבו חלקה, והיא בנות ציבור – לא
נתיחייבו נסבכים. והיא משבאו לשילה, דהיינו
לאחר ירשעה ושיבה – ונתיחייבו נסבכים, ורבי
לא ספק נסכים בכמות ציבור, ואפילו משחרבה
שילה היתה במת ציבור גגול וגיבען. דהיינו
דקאמר 'ללמוד שכל מקום בו – כלומר,
מדפרשיך קאי' וכל תהוגתא בבולבם משמע

קפא

קידושין. האשה קנית – פרק ראשון דף רף עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" תוספות

בניסן – שלא יאכל מהם. ומספק אין לאסור כל השעורים קודם ששה
עשר בניסן, ובידשוש למי משמע דחדש נהוג אף בשל בניסן. דרמין עלה דמתניתין דקתני 'אף
החדש': אמאי לא תני וזהו וזהני: לפי שאינה בשל בניסן. משמע דחדש דקתני במתניתין –
נהוג בשל בניסן.
הרי תפילין ופטר חמור – פירש בקונטרס דנהוג
בחוץ לארץ, דהא אשכחנן בכמה דוחקין
ברבנן אמוראי דרבלי דמנזר תפילין, וכן מציעו
בכבורות (א.ב.) דרבי בר אבא דיהה מכלבא דהו' לו
פטר חמור, ואם האמור דלמא מדרבנן הו' עבדי' ויש
עברו: דמכל מקום פריך שפיר, דכי נמי מדרבנן הו'
לדברי – מכל מקום הוה ליה למיתנהו במתניתין. חוץ
ומתפילין ופטר חמור – דהא אשכחנן עולה במתניתין,
דמשמע בסמוך דאינו אלא מדרבנן, דקתני יוד
ולקח וכו'. ואם האמור דהוה היסק ארעיתא למימד
דמצוה תהליה בארץ אינה אלא אם כן נאמר כי
ביאה: דחיי כלאים ולא כתיב בהו ביאה, וקרי ליה
במתניתין תלויה בארץ' ויש לומר: דלעילם יהיה ידע
דמצוה שהיא חובת הקרקע נקראת תלויה בארץ,
אף על גב דלא כתיב בה ביאה, אלא הוה סלקא
דעתיה דאיה אהיה חובת קרקע אלא חובת
תועה. אי בתב בה ביאה – והייא נמי נקראת תלויה
בארץ, ולכחי פריך דהוה תפילין ופטר חמור. **הכי**
גרסינן: צא ולמד ממה שכתוב בעין בה עבודה זרה
מיוחדת – ולא גרסינן: עבודה זרה בכלל היתה
ולמה תנא להקיא אליה – שדרי ינאת לומר "אבן
דאבדון.
ללמודך שכל מקום שנאמר בו מרשב – פירש
בקונטרס: דבני פרשת נסכים קאי,
דרכיב 'כי תבואו אל ארץ משבותיכם ועשיתם
אשה' וגו'. וליק' רבי ישמעאל מקרא דלא בא
הכתוב אלא להטעין נסכים לבמת צבור, ואפילו
פרק יחיד בבמת צבור, כדמשמע לקמן (עמוד ב)
אבל לא קרבי יחיד בבמת צבור, ונפקא לך מדרכיב
בהאי פרשת נסכים 'אשר את נתון לכלם' – משמע
בכמה תהוגתא כיוכלם הכתוב מדבר, להלך על
כרדף האי 'משבותיכם' לא משמע כל מקום שאם
יושיבם – דאין בנות ציבור אלא מקום אחוה, אם כן
משבותיכם' דרכיב אחוה לאשמעונין דאף בנות
גגול שיהיה שם מבחו והנחת על ארבע עשרה
שנה שכשבו חלקה, והיא בנות ציבור – לא נתיחייבו
נסבכים אלא דוקא וע שבאו לשילה, דהיינו אחד
ורשעה ושיבה, ונתיחייבו נסבכים, ונפקא לא ספק
דוכיב: אלא צבור, אפילו משחרבה שילה – היתה
במת ציבור גגול וגיבען. דהיינו דקאמר 'ללמוד שכל
מקום בו: כלומר, מדפרשיך קאי דאין במה תהוגתא
בכללים – שמע מינה 'משבותיכם' דרכיב נסבכים
ועל כל מקום משמע, דאם כן חוה ליה בנות יחיד
ללמוד שכל מקום שעתה דחייר הבמות, וע כאן
לשונ.
והרי שבת שנאמר בה משבות – פירש בקונטרס:
דרכיב 'לא תבועו את כל משבותיכם'
ביום השבת, ולא נהויא, דהא איצטרך לדרשא
אחינא, כדדרשינן פהיק קנא רשבת (כ.א.) 'כל'
משבותיכם' את אהה בעיך, אלא בתל כמעיד
מבדורות בית המדקף, ועוד קשה: דקאמר בסמוך:
סלקא דערך אמאי הוהאל בעינינא תרעומתא כתיב
היא קרא לא כתיב בעינינא ומיתודתו לא קרי אמאי
דקרא אחינא דאז, דכתיב 'שבת איה לה' כל'
משבותיכם' בפרשת 'אמור אל הכהנים' גבי
מורעות.
בבואי

מנה' 'מושבי' דרכיב נסבכים לאו כל מקום משמע, דאם כן חוה ליה בנות יחיד הנעשית בכל מקום שעתה דחייר הכמות. והרי שבת – נאמר בה 'לא תבערו וגו' תהוגתא בכל מקום, אף
'משבותיכם' ונסכים – בכל מקום קאמר, ותהוגתא חוץ תהוגתא בכל משבות הכתוב מדבר, והיא תהליה בארץ – הכי קאמר: וע כעשירי היתם במשכן, שהמבוא נאסרו, ועיקר
לא הקרבתם נסכים אלא בכמות ציבור, ומשבותא בארץ כל ארבע עשרה שנה שילה היא חובת טרידיה במצומה. וקומאן קל שוחרתו הבמות – אף כן כתיב הו'
ללמוד' כי תבואו אל דארץ' ותהא בנות יחיד מותרת – אף היא תטען נסכים. והכי איתא בבחיסי (שם).

קידושין. האשה נקנית – פרק ראשון דף לח עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
קפדה
 תוספות

1 לא הוּו צייבי – שנטפנקו מן הדם שבכליהם, אל אינן נישבת – מעבר הירדן ואלהי, 2
 שהיא חשובה מאדץ סיוח ועוג. באשכחן בבושה, שהיה מתאהב ליבנם לה. וקרי לה 3
 טובה. קצה ארץ נבען – בערבות מואב, ששם מת משה. שהיא ארץ האמורי, ועל שפת 4
 הירדן שהוא קצה חציבט ארץ נבען. חפר שלשים – שנטפנקו מעונות שהוציאו ממצרים, 5
 דרכיב (שמות טו) ששם מאתלים ורבו כל עדת 6
 בני ישראל אל מדרב סוף אשר בני אליהם בני, 7
 סיני בחמושה עשר יום לחדש השני, וכתיב 8
 בתרי"ח 'בשבתו על סין השבור וגו', וכתיב (שם) 9
 'דגני נמטרו לבם חסם' – אלמנא בשש עשר 10
 באייר המן החתול לירד, ויבנו בני ישראל – 11
 שלשים יום עמדו בערבות מואב לבני, 12
 ומשצטוו יחושם להסיטן – הכינו להם צדה, 13
 לדרך קצת ימים, ושבליש עברו את הירדן, 14
 דרכיב 'בעדו שלשת ימים' וכתיב 'בעשור 15
 לחדש שהיה יצא. צא שלשים יום ואלו למפרע – 16
 וכן עשה דרשן, ונעשרים שלשה יום למפער 17
 – והוא שבעה בארז. שלשה ימים עברו ממנו, 18
 ועשרים ושלשה – היו עשרים ותשעה. שארד 19
 חסר הוא. שלש מצות – חדש וערלה וכלאים. 20
 בנטיסתן לארץ – שהיו מנדבר אל רועו ולא 21
 קצרו ולא נטעו. והוא הדין שיהנו – החדש 22
 מפורש בו 'מושב', וקסברו כל מקום שהם 23
 יושבים משבעו. וערלה וכלאים מכל הזמור. 24
 שאין איסורו איסור עולם – לאלא כל ששה עשר 25
 בניסן, דכתיב 'עד עצם'. ואין איסורו איסור 26
 הנאה – דהנן (מנחות א.א.א.) קוצר לשחת 27
 ומאביל לבחמה. וכן הויה לאיסורו – וכן 28
 ששה עשר עצמו איסור מותר, אם יש עומר 29
 קרב כלאים שאיסורו איסור עולם – רוע הטע 30
 הרצון אסורים הפגנים יתקש – ואסורין הנאה 31
 – וכתיב (דברים כב) 'ואיסורו' – לשון הקדש, 32
 והוא הדין לערלה כשתים – אף הערלה באה 33
 בכל הזמור. לא בשני הכוחות. אף על פי 34
 שהשלש אף בה. שאין איסורו איסור עולם – 35
 מיהו איסור הנאה הוא, ואין לו היתר בתוך ימי 36
 איסורו. וכן אלקות נבידו שמקנן – פליג 37
 אראבה, וסבר דחדש שנתו נהנה בחוצה לארץ, 38
 וערלה וכלאים אינו אלא הלכה או דברי 39
 סופרים. ברלמקן.

1 **אָרְבּוּב עוֹמֵר וְהָרָד אֶכּוּל. אֵלֵא לְמָאן דְּאָמַר לְאַחַר**
וְרוּשָׁה וְיִשְׁבָּה - נִיבּוּל לְאַחְרָה! - לֹא הוּוּ צִיבִי,
דְּכֵתִיב "וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶכְלוּ אֶת הַמֶּן אֲרָבָעִים שָׁנָה
עַד בָּאָם אֶל אֶרֶץ נִשְׁבֵּת. אֶת הַמֶּן אֶכְלוּ עַד בָּאָם
אֶל קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן". אִי אֲפִשְׁר לִמְר "עַד בָּאָם
אֶל אֶרֶץ נִשְׁבֵּת" - שְׂכַבְר נְאֻמַּר "אֶל קֶצֶה אֶרֶץ
כְּנָעַן" וְאִי אֲפִשְׁר לִמְר "אֶל קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן" - הָא
שְׁרִי כִּבְר נְאֻמַּר "עַד בָּאָם אֶל אֶרֶץ נִשְׁבֵּת". הָא
פִּיזְרָ? בְּשִׁבְעָה בְּאָדָר מַת מוֹשֶׁה, וְפִסַּק מִן מְלִיזְדָּה,
וְהוּו מְסַתְּפָן מִן שְׂבֻבָּהּ לֵת שִׁשָּׁה עָשָׂר בְּנִיָּן,
תְּנִיא אֲדָדָ: "וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶכְלוּ אֶת הַמֶּן אֲרָבָעִים
שָׁנָה". וְכִי אֲרָבָעִים שָׁנָה אֶכְלוּ? וְהֵלֵא אֲרָבָעִים שָׁנָה
חֶסֶר שְׁלֹשִׁים יוֹם אֶכְלוּ! אֵלֵא לִמְר לָךְ: עֵגוּת
שְׁהוּצִיאוּ מִמְצֻרִים שְׁעֻמּוּ בְהֵם טַעַם מִן, תְּנִיא אֲדָדָ:
בְּשִׁבְעָה בְּאָדָר מַת מוֹשֶׁה, וּבְשִׁבְעָה בְּאָדָר נֹלָד -
מִנְּו שְׂבֻבָּהּ בְּאָדָר מַת - שְׁאָמַר "וְיָמַת שָׁם
מוֹשֶׁה עִבְדִּי ה'" וְכֵתִיב "וַיָּבֹכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מוֹשֶׁה
בְּעֶרְבַת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם" וְכֵתִיב "וַיְהִי אַחֲרָי מוֹת
מוֹשֶׁה עִבְדִּי ה'" וְכֵתִיב "מִשָּׁה עִבְדִּי מַת יְעָתָה קוּם
עִבְדִּי" וְכֵתִיב "עֲבָדוּ בְּקֶרֶב הַמִּזְבֵּחַ וַצִּוּ אֶת הָעָם
לְאֹמַר לְכִינּוּ לְכִינּוּ לְכִינּוּ צִדָה כִּי עֵגוּר שְׁלֹשֶׁת יָמִים תִּתְּבָרוּ
אֶת תִּיְדֵיךְ" וְכֵתִיב "וְהָעָם עָלוּ מִן הַיַּד עֲשׂוּר
לְחַדֵּשׁ הָרִאשׁוֹן" צֵא מִן שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁלַח יָמִים
לְמַפְרַע - הָא לְמִדַּת שְׂבֻבָּהּ בְּאָדָר מַת מוֹשֶׁה.
וּמִנְּו שְׂבֻבָּהּ בְּאָדָר נֹלָד מוֹשֶׁה - שְׁאָמַר "וַיֹּאמֶר
אַתְּהֶם בְּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲנִכִּי הָיוּם לֹא אוֹכֵל
עוֹד לְצִאָת וְלְבֹאוּ". שְׁאֵין תְּלַמְדוּ לִמְר "הָיוּם", מַה
תְּלַמְדוּ לִמְר "הָיוּם" - מְלַמְדוּ שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרִיָּה הוּא
 כל

29 **וּישב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחדש לחדש, שאממר "את מספר ימיו**
אמלא". תניא, רבי שמעון בן יחי אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ, ונזוגות
בין בארץ בין בחוצה לארץ, והוא הדין שיתנהגו: ומה חדש שאין איסורו איסור עולם,
ואין איסורו איסור הנאה, ויש היתר לאיסורו - נוהג בין בארץ בין בחוצה לארץ, בלאים
שאיסורן איסור עולם, ואיסורן איסור הנאה, ואין היתר לאיסורן - אינו דין שיתנהגו בין
בארץ בין בחוצה לארץ? והוא הדין לערלה כשתים. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר:
 כל

דקאמר הישוע להעם - והיינו סוף יום שני שמקנן ליום שלשים, והיו ביום שלשים ושתים כסופר, סמוך לחילוף יום שלשים ושלשה. כמו שהוא דפוסים (א.א.א.) בסופר תרתי ועילי תלת. וכן 50
 מצניו בדימה (לד) דכתיב 'מקץ שבע שנים תשלוז איש את עבדו ופריך בערכין (א.א.א.) מאי קאמר שבעה יוצא עבד ויצא בשש' ומשני: שיש למכור, ושבעו לרצע. פירושו: שאם פגע בו ויבל 51
 טנת שבעו ויצאו למכירתו - תשלוזו. אלמנא, אף על גב שהולב משמט מתלתו - קרא 'מקץ שבע שנים'. הבא בני - קרי תחילת יום שליש מקצת שלשה ימים. איסורו 52
 איסור עולם - פירש בקונטרס: אלא כל ששה עשר בלבד, ויש היתר לאיסורו - שבוים ששה עשר איסורו נותר אם עומר קרב. ולפי ה' אחיא כרבי יהודה, דאמר בנזוגות בפרק רבי ישמעאל 53
 (ס.א.א.) דכל ששה עשר אסור כי ליבא עומר. ואיכא לנאן דאמר ההם: האיז המורח - מורח. ו**הוא** הדין לערלה כשתים - פירש בקונטרס: אף על גב דאין איסורו איסור עולם, ומותרת 54
 בשנה בריית - מיהו איסורו איסור הנאה, ואין לו היתר תוך ימי איסורו. והקשה רבינו תמי: הרי הפירי שגדל בשני ערלה אסור לעולם. ואין לו היתר! ופירש רבינו תמי: דערלו - זו בשנה 55
 רביעית קאמר, ויש היתר לאיסורו על ידי פריין. אבל כשתים - רוצה לומר איסורו עולם ואיסורו הנאה. הרב רבינו יום טוב פירש: דבערלה ממש קאמר, ויש היתר לאיסורו. והבי 56
 פירושו: שיש היתר לרובם איסורו ולעונטם. וכלאים אסור לגדלם ולרועים. והקשה לו רבינו תמי: דכתיב בספרי: שיש היתר לארד איסורו - משמע שהאיסור נפקעו הרב רבינו משה מפונטיו"א 57
 מפינו: וערלה יש היתר לאיסורו על ידי תוך דרי פריה ערלה אסורין עד חמישה עשר שבט, ואם חסרו בת דין דין חסרו כליו - וכן ממדורין יום הדין. וכן ורשי, ויהי שרד עד שבעה עשר 58
 ביום. אבל חסרו בת דין ארד - נמצא שפונטין יום הדין. כמו שאין בכלאים, שאין בת דין חסרו לחותין שנים עשר. ודער אומר רבינו יום טוב: דאליין קיי, שיש היתר לאיסורו - 59
 לפי שגדל בו, דאינו נאסר. מה שגדל לאסור שלש שנים. וכן קנה שבוילת - אין התבואה נאסרת משום חסרו, מה שגדל בקנה השבוילת לאחור העומר, הואיל והשריש קודם העומר. ולפי ה' 60
 אחי אפילו לנאן דאמר: האיז המורח - מתיר.

והוא הדין לערלה כשתים - ואם התמור: טבל ותרומה ומעשר גילף מקל הזמור וחדש, ונהוג בין בארץ בין בחוצה לארץ. או אמה מהמה. שרדי 61
 איסורו

איסור איסור עלם ואין חותמת לאיסורו בעודו טבל והרומה ורש לומר. דאיבא למיפקי. מה לחוש - שכן אינו בשאלה, תאמר נהו - שכן בשאלה. ופירוש: שיכולין לשאול לחובם כדי לחזור מהפרשת הרומה ומעשר שהפישל, ועל כן אג בע שאינו בשאלה - דלעולם הוי טבל עד שתקנו. מכל מקום יתן דאיסורו אינו אלא מחמת הרומה ומעשר - לא אף חמירי מעידיה. ענד שר לומר, דאיבא למיפקי: ולא דמי

לחוש, שהרי איסורו בא ממאלי, ולא על ידי מעשה אדם. אבל טבל והרומה - איסורו בא על ידי מירוח שהוא מעשה אדם, ועמא יש לדחות: הדיש ענד שר גבא על ידי אדם, והיינו התיירשה הוריעה.

השמיטת כספים חובת הגוף היא - פירש בקמטורס: ולמה אמה אמור שראי מצוה שנעטרו עליה אחר בנייתו לארץ, כיון דחובת הגוף - ונצטו עליה אף במדברו ומשני: בזמן שאי אמה משמט קרקע, בזמן מדברו הליבא תירשה חובתה - אי אמה וכו'. ופריך: ואימא במקום שאתה משמט, כלומר אף בזמן שבת במקדש קיים לא תנהג השמיטת כספים אלא בארץ ומשני: הבא רבייה קרא - תלמודו רשמי: "כי קרא שמיטה", ומשמע מכל מקום. וקשה: דאם כן לא היה לו לומר: תלמודו לומר "כי קרא שמיטה" כיון דהתיירש על קשיא הוא. אלא דהא

להל למינה: (אלא) אמור קרא "כי קרא שמיטה" ועוד קשה: הדיקא נובל לפרש לעיל שתנהג שמיטת כספים במדבר: והלא דין שמיטתו אינו אלא לאחר ירושה ושיבה, כדאמרין בסקס פיריקן (קודשין מב). ויזיל תלמודו תורה שקשה לשמיטה ששים ואתה שנה גזירה ליה השמיטת כספים חובת הגוף והוא ואם כן פשיטא דנתג

אפילו חובת הארץ, ומאי: אתא אמר רבי אלעזר בר שמוען לאשמעותיך; ומשני: לא עירבא לכדריבי. כלומר, משום הקישא דמקשי כספים לקרקת איצטריך למימר. ורגיסיך: מהו דתימא שמיטתו אשאתה שמיטתך. והיינו בארץ ישראל, בארץ חובת קרקע היא - אתה משמט כספים, ובמקום שאי אתה משמט קרקע - אי אתה משמט כספים.

ובין דאין שמיטת קרקע חובתה לארץ, השמיטת כספים לא תנהג בחוצה לארץ - תלמוד לומר "כי קרא שמיטה" מכל מקום. ומתקרא זה מפיך ליה רבי אלעזר רביי שמוען דתנהג אף בחוצה לארץ. ולפי גירסא זו "ואימא במקום שאתה משמט כו" - הוא סיומ התיירוק, ולא בלשון קשיא הוא כמו לפירוש בקמטורס. ויאת ספרים דגרסי נמי "במקום" כו. וכן בסמוך. דפריך: שילוח עבדים חובת הגוף היא כו'. כדפרישית גבי השמיטת כספים - עירך לפרש שילוח עבדים.

ובין דאין שמיטת קרקע חובתה לארץ, השמיטת כספים לא תנהג בחוצה לארץ - תלמוד לומר "כי קרא שמיטה" מכל מקום. ומתקרא זה מפיך ליה רבי אלעזר רביי שמוען דתנהג אף בחוצה לארץ. ולפי גירסא זו "ואימא במקום שאתה משמט כו" - הוא סיומ התיירוק, ולא בלשון קשיא הוא כמו לפירוש בקמטורס. ויאת ספרים דגרסי נמי "במקום" כו. וכן בסמוך. דפריך: שילוח עבדים חובת הגוף היא כו'. כדפרישית גבי השמיטת כספים - עירך לפרש שילוח עבדים.

ובין דאין שמיטת קרקע חובתה לארץ, השמיטת כספים לא תנהג בחוצה לארץ - תלמוד לומר "כי קרא שמיטה" מכל מקום. ומתקרא זה מפיך ליה רבי אלעזר רביי שמוען דתנהג אף בחוצה לארץ. ולפי גירסא זו "ואימא במקום שאתה משמט כו" - הוא סיומ התיירוק, ולא בלשון קשיא הוא כמו לפירוש בקמטורס. ויאת ספרים דגרסי נמי "במקום" כו. וכן בסמוך. דפריך: שילוח עבדים חובת הגוף היא כו'. כדפרישית גבי השמיטת כספים - עירך לפרש שילוח עבדים.

כל מצוה שנצטוו ישראל - להנהיג קודם שיבטלו לארץ, היינו חובת הגוף - נהנת בין בארץ בין בחוצה לארץ. חוץ מהשמיטת כספים - ולקמייהו דהיינו דא נמי נצטוו עליה קודם כלן. דהא חובת הגוף היא, ומאי "דחייך" לא נצטבו אלא לבריתא - ולא נצטוו עליה קודם כלן. בזמן שאין אתה משמט קרקע - בזמן מדברו הליבא לא תאמר

כל מצוה שנצטוו ישראל קודם בנייתו לארץ - נוהנת בין בארץ בין בחוצה לארץ. לאחר בנייתו לארץ - אינה נוהנת אלא בארץ, חוץ מן השמיטת כספים ושילוח עבדים, שאף על פי שנצטוו עליהם לאחר בנייתו לארץ - נוהנת בין בארץ בין בחוצה לארץ. השמיטת כספים חובת הגוף היא! - לא נצטבו אלא לבריתא. דתניא, רבי אומר: "זה דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, בזמן שאי אתה משמט קרקע - אי אתה משמט כספים. ואימא: במקום שאתה משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

והיה דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים! ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

ויהי דבר השמיטה שמוט" בשתי שמיטות הפתוח שאתה שמיטת קרקע ואתה שמיטת כספים. בזמן שאי משמט קרקע - אתה משמט כספים, ובמקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים!

קידושין. האשה נקנית - פרק ראשון דף מ עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" תוספות

1 בנות רבי עדיק - שלכש בח לבוק יצרו, להתגרס בחפצי קונו. אמר נאי נפקא מינה - דהא מילתא, דלא נודמן לי אלא מאכל טמא - יש לי ללמוד מכאן דעבדי האי - הבעל
2 ארמית, ראוי למאכל טמא. שנית תוראי - אותה ארמית הסיקה את התורו לצלות דבר הטמא שם. ואשה גדולה היתה שלא יכול ליפטר ממנה, ומסור בידה להורגו. קא מנחא ליה
3 לאותו צלי בתורה. נפיל בוא - באור של קידום. אי ידעי - אילו ידעתי שתמור עליכם הדבר כל כך. וקולי = סלים שעשים נותנת שם פלביקו. אביהתן - שהיהו במקום אחר,
4 רחוק ארבע מילות פריסי. לאי ענייתא - בתמידה אם לא העניתי לא הוצרכתי לדעות עסקי במלאכת נשים. שיפא - שם כל. דיני? = זהובים. אריבין יומך - לעולם הבא. ייבט לך
5 - בחיובי. יטא חייס - לעולם הבא. צדוקה

6 וכבוד - בעולם הזה. חייך - בעולם הזה,
7 וארור ימים - לעולם הבא. בשלח תקן נאי
8 כז - ולתנייה רבי אדי אבא - בחיובי. אי את
9 דומה לאלו. ודרך כולו - הדברית נהנין ממנו,
10 ונמצא טוב לשמים ועוב לבדיות. ובהזוא כתיב
11 "כי רבי מעלליהם יאכלו" דקראי רבי כתיב כי
12 טוב כי פרי מעללי אבאי - בחיובי. אבל
13 בשלח תקן - טוב לשמים הוא ואין כאן טוב
14 לבדיות, ולא כתיב בה כי רבי מעללי אבאי,
15 הלכך לא תנייה רבי אבכי פירותהן ואלו
16 היה. רע לשמים רע לבדיות - כגון עובד ונולן
17 ונב. רע לשמים ואינו רע לבדיות - מגלה
18 עריות, מבה מערים, אובל חב. אי לו פירות
19 - אין נפרעין ממנו יותר מכדי רשעו. עבדי
20 שעושה פירות - כגון חילול השם, שאדם חשוב
21 עובר בעירה, ואחרים מלרין ממנו לעשות כן,
22 מחשבה שעושה פירות - שקיים מחשבתו
23 ותשה. מצרפה לעולם - ונפרעים ממנו אף על
24 המחשבה. עולא אמר - הא דכתיב "פרי
25 מחשבותם" - בעבור ושותה כתיב. כי יחד
26 מודרה לעשות - מצרפת למעשה. ואפילו
27 לא עבדי לה - אין חרותו לשם שמים, אלא
28 לשל החצר לה, כדבר הונא דאמר: נעשית לו
29 כדוהר. ואת שם קרשי לא תחלו - היט
30 פרוסיא. שרואה מולל כבוד המקום. ילבש
31 שחורים - שלא יראה עצמו בכבודו. אולי ירך
32 לבבו ככר. וגם אם יחטא - אין אדם נותן לב
33 לפי שאינו חשוב בעיניהם, לכן ילבש שחורים.
34 אין עושין לו כחתינו - המקנה לאדם פעמים
35 רבות ונבה כל הפחיתו יחי - אין עושין כך
36 מלמעלה לחלילה השם, אלא נפרעין מיד. שאם
37 יחיה - כן ומנאמיס שקולה. רבי באחד
38 העונות חילול השם מכריע את הכף לחובה.
39 היאי מקיפין - לשון עניו, ממה. אין מקיפין
40 בבועי (תלמי מרב) אקפנתו ואידרמו שם (א - ג)
41 שמיקריב זו אצל זו ומעין אם דומת.

1 ויעשה מה שלבו חפץ - פירש רבינו חננאל:
2 וישלם שחורו לו יעבור עבירה,
3 אלא כך אמר רבי אלעאי - יעבור דברים
4 והאבסגאות, ולבשת שחורים - משברים יצר
5 הרע ומנועים אדם מן העבירה.
6 אין מקיפין בחילול השם - פירש רבינו חננאל:
7 משנה במסכת אבות. ושמאי דיבוי דא דתנן
8 (פרק ד משנה ד), דא המחליל שם שמים בסתר
9 נפרעין ממנו בגלוי. אבל לשון "מקיפין קשה
10 ושמאי ברייתא היא. אף על גב דאמר "תנן,
11 תלמוד

1 נישאי קיסר שמוניו כל הלילה. אמרו ליה: שפא דבר
2 עורה בא לרדך וניצלת הימנו, דתנינא: כל תבא דבר
3 עורה לרדך וניצל הימנו - עושינו לו נם. "גברי כח עשי
4 דברו לשמע בקול דברו" - גגון רבי צדוק ורביווי.
5 רבי צדוק תבעתיה הויה מטרוניתא, אמר לה: הלש
6 לי יבאי ולא מצניא, איכא מויד למיכל? - אמרה
7 ליה: איכא דבר טמא. - אמר לה: מאי נפקא מיניה?
8 דעבדי הא - אכול לה. ושרת הנפויא, קא מנחא ליה.
9 סליק ויחביב בגינה. אמרה ליה: מאי האי? אמר לה:
10 דעבדי הא - נפיל בוא. - אמרה ליה: אי ידעי כולי
11 האי - לא צנרתיה. רב כהנא הוה קמויני דיקולי, תבעתיה הויה מטרוניתא. אמר לה: אויל
12 איקשיש נפשיא. סליק וקנפיל מאיגרא לארעא. אהא אליהו קבליה. אמר לה: אמרתון ארבע
13 מאה פרסי! - אמר ליה: מי גרם לי - לאו ענייתא? יב ליה שיפא דדיני. רבי ליה רבא
14 לרב נתנן: תנו, אלו דברים שאדם עושה אותן ואוכל פירותיהן בעולם הזה ונתקן קיימת
15 לו לעולם הבא, אלו הן: כיבוד אב ואם, וגימילות חסדים, והקבאת שלום שבין אדם לחבירו,
16 ותלמוד תורה פגנד פולם. בכיבוד אב ואם פתיב "למען יאריך ימים ולמען ייבט לך". בגימילות
17 חסדים פתיב "ודרך צדקה חסד ימצא חיים צדקה יבכוד", ובקבאת שלום פתיב "בקש שלום
18 וירדפהו". ואמר רבי אבהו: אחיא ברדיפא רדיפה, פתיב כהא "בקש שלום וירדפהו". וכתיב
19 התיב "צדקה וחסד". בתלמוד תורה פתיב "כי איש הוא חייד וארץ ימיד". בשילות תקן נמי
20 פתיב "למען ייבט לך ותארתק ימים", לתיני נמי האי! - תנא ושירי. - תני תנא "אלו דברים",
21 ואת אמרת תנא ושירי?! - אמר רבא: רב אדי אספרא לי: "אמרו צדיק פי טוב פי פרי
22 מעלליהם יאכלו". וכי יש צדיק טוב ויש צדיק שאינו טוב? אלא: טוב לשמים ולבריות - והו
23 צדיק טוב, טוב לשמים ורע לבריות - והו צדיק שאינו טוב. כיצא דברך אתה אומר "אוי
24 לרשע רע פי גמול דיו ועשה לו". וכי יש רשע רע ויש שאינו רע? אלא: רע לשמים ורע
25 לבריות - הוא רשע רע. רע לשמים ואינו רע לבריות - והו רשע שאינו רע. הובות יש לה
26 קרן ויש לה פירות, שפאמר "אמרו צדיק פי טוב וגו'". עבירה יש לה קרן ואין לה פירות
27 שפאמר "אוי לרשע רע וגו'". ואלא מה אני מקיים "ויאכלו מפרי דרכם וממנועתימה ישבעו"?
28 - עבירה שעושה פירות - יש לה פירות, ושאינו עושה פירות - אין לה פירות. מחשבה טובה
29 מצרפה למעשה, שפאמר "או נדברו ראי' ה' איש אל רעהו ויקשב ה' ויפועו ויקתב ספר
30 וקרן לפניו לראי' ה' ולחשבי שמו". ראי' ו"להשבי שמו"? אמר רב אמי: אפילו חשב אדם

31 לעשות מצוה, ונאנס ולא עשה - מעלה עליו יתבונן פאילו עשה. מחשבה רעה - אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה,
32 שפאמר "אין אם ראייתי כלבי לא ישמע ה'". ואלא מה אני מקים "הניני מביא אל הקים הנה רעה פרי מחשבותם"? מחשבה שעושה
33 פרי - הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, מחשבה שאין בה פרי - אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה. ואלא הא דכתיב "למען
34 הפש את [בית] ישראל בלבם"? - אמר רב אחא בר יעקב: ההוא עבנדוה ודה הוא דכתיב, דאמר מר: חמורה עבנדוה ודה, שכל
35 הכופר בה - כמורה בכל התורה פולה. עולא אמר: פדרב הונא, דאמר רב הונא: פיון שעבר אדם עבירה ושהן פה - הותרה לו.
36 הותרה לו סלקא דעתך?! אלא: נעשית לו הותרה. אמר רבי אבהו משום רבי חנינא: נוח לו לאדם שעבד עבירה בסתר, ואל
37 תחל שם שמים בפרהסיא, שפאמר "ואתם בית ישראל כה אמר ה' איש גלוליו לבו עבדו [ואחר] אם אינכם שמעים אלי ואת שם
38 קרשי לא תחללו". אמר רבי אלעאי תהון: אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו - ילך למקום שאין מכירין אותו, וילבש שחורים,
39 ויתפסה שחורים, ועשה כמו שלבו חפץ, ואל תחל שם שמים בפרהסיא. אינו? והתנאי: כל שלא חס על פבוד קונו - ראי לו
40 שלא בא לעולם. מה היא? רבה אומר: זה המסכתל פקשת, רב יוסף אומר: זה העובר עבירה בסתר! - לא קשיא; הא - המצי
41 בייף ליצריה, ורא - דלא מצי בייף ליצריה. מנן תהם: אין מקיפין בחילול השם, אחד שונג ואחד מויד. מאי אין מקיפין? - אמר
42 מר ויטרא: שאין עושים כחתינו. מר בריה דרבנא אמר: לומר שאם היתה שקולה - מכרעת. תנו רבנן: לעולם

קצו **קידושין. האשה נקנית – פרק ראשון דף עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"**
 והוספות

לא עלה בידו – בשכרו, אלא בחש בשרו. ברגנותו לא נשטר כולם. דור = נרד. שנאמר
 ונפוש לצים לא יעב – וזה שאינו באחד מאלו נמה ויתעסק אם לא בליצנות ובקן
 הדין עלך אשה נקנית

משנה האיש מקדש בו ובשלוהו – בנמרא יליף לה. כשהיא נערה – וכל שכן כשהיא
 קטנה. אם קבל קדושין – מקדשה. והיא דרסק
 נערה – אורח אירעא אשמועינן, קטנה
 לתכלתה לא. כדמפרש בנמרא. **נמרא** מצוה
 בו ויתר בשלוהו – דכי עסק גופו במצוה –
 מקבל שכר טפי. מהר"ך ורשא – לכבוד שבת.
 שיבטא – דג. במא איסורא נמי איבא – אם
 יכול לקדש בעצמו וקודש על ידי שליח. דמצוה
 שיראנה, שמת התנהגה עליו. ובי אימורא
 יוסב – דאמר מצוה הוא דאיבא, ולא איסורא

14 – אסיפא אימורא. אבל במא – אף על פי שלא
 ראתהו ליבא איסורא. לומר: שמת תראה בו
 דבר מנוה. ואמר ריש לקיש מב למיתב פו הו
 17 – כיון שזה שהתעסק אומרו על בעל כל דה
 שהוא טוב לשבת עם שני גופים משבת אלמנה.
 18 – פו. דו. = שנים. ואי עסקינן הכי נמי גבי
 19 דהו איבא איסורא כי יתב קדושין בשלוהו
 ולא ידע ליה שמת. אן הכי נמי. מתידי. מנתיח
 22 ברידה קאמר, ודיא מקדשה בה ובשלוהו.
 הלכך הא דתנא יבד – למצוה אשמועינן, אבל
 24 איסורא לגבי וידה ליבא. אבל ורשא דקטיא
 25 ברידה – תנא 'בר' משום איסורא. ושלא –
 26 בגיבוי כתיב 'ולשלוהו מיתר', ומולא את
 27 וגיבוייה – ללמדנו כי. שהאיש עושה שלח
 28 לחלוץ וגו' אלוהו. מילפ שהאיש עושה שלח
 29 – לקבל גיטה, קרי ביה 'ושלוהו' לא ספיק דהא.
 ושלא ושלוהו – שני פעמים נאמר בענין. כי
 31 ינתן בעל היתת – הלכך איתרונו נמי על ידי
 32 שלוחות. תורם בדיעת בעל היתת – לפי מה
 33 שהוא מכיר בעל היתת, אם עינו יפה ואם עינו
 34 רעה. עין יפה – אחד מארבעים. עין רעה –
 35 אחד מששים. שהתרומו לא נאמר בה שיעור
 36 מפורש, אלא 'ראשת דגוין' (ברבס חי) ואפילו
 37 כל שהוא.

פירח
 25 **אני רוצה.** 'שליחות מנלן? דתניא: 'ושלח' –
 26 מלמד שהיה עושה שליח, 'ושלח' – מלמד שהיה עושה שליח. – אשכחן
 27 בגיבוישין, בקידושין מנלן? וכי תימא דיליף מגיבוישין – מה לגיבוישין שכן ישגן בעל
 28 קרחה? – אמר קרא 'ורצאה... והתחה' – מקוש' הוה לציאות, מה ציאה מישו שליח
 29 אף הוה נמי מישו שליח. – ואלא הא דתנן: האומר לשלוהו 'צא תרום' – תורם
 30 דעת בעל היתת, ואם אינו יודע דעת בעל היתת – תורם בגיבוישין, אחר מתמימים.
 פירח

– פירוש: לפי מה שמכיר בעל היתת, עינו יפה או עינו רעה. ויש בתרומה שלש מדות. לפי שלא נאמר בה שיעור מפורש. אלא 'ראשית דגוין' דמשמע כל שדוא. וברש"מי מפרש לזה:
 אמר רבי לוי: ביבנות – אחד מן החמישים. ונפקא ליה תרומתו מבכ, דכתיב (מבדבר לא) 'וממחצית בני ישראל תחך אחד אחו מן החמישים' כל מה שאתה אוהו – אחד אחד מתמימים,
 ובמו שמעניו תרומת מבכ אחד מתמימים – אף כל תרומה תורם אחד מתמימים, וכן רעה – אחד משישים. ונפקא ליה מקרא רבתיב (ההו) 'שאת תאפה חומרי'
 והחטים ושעיהם האומר מתורם השעורים. 'חומר היו שלשים סאין, ואפה שלש סאין, נמצא בשתי האפה עלה חצי סאה. וכשתורם שתי האפה מתורם נמצא דהו' שאת תאפה חומרי
 עין רעה. ועין יפה – אחד מארבעים נפקא ליה נמי מתאי קרא דרבותי 'ששית האפה', ובתיב נמי במאי קרא 'וששיתם'. כלומר: 'וששיתם' קאי אתרומת חטים וחומי שעורים. ודבל וזו חוד
 איבא שתוה. הדיינו סאה לשני חומרים. וכן 'ששית האפה' דכתיב במאי קרא על 'וששיתם' – נמצא הדיינו אחד מארבעים. והדיא סאה חצי שלשים סאין. הדיינו חומר חטים וחומר
 שעורים.

האיש מקדש – השתא בשלוהו מקדש בו מיבעיא – ואין שייך לתרוך: הבא לאו דוקא,
 ורונה לומר לא זו אף זו – ולא שייך לשניו הכי אלא בשתי ברות, אבל בשתי
 תבות – לא. **א** אימור דרב יוסף אסיפא אימור – ולחכי לאו מוקא אירעא, ובקן
 שמכירה. משום דהא נמא קלז דלמא מתנתין מיירי בין מכירה ובין אן מכירה. ואפילו
 איסורא איבא, ומולא דרב יוסף לא גרע. **אסור**
 לאדם שיקדש אשה בו – אף על גב דרוביה היא
 מקדש לבתחילה – לא נקט ליה אלא לשמועין
 דין קדושין.

כשהיא נערה היא כשהיא קטנה לא – ואם
 תאמר: ודלמא לרבותא נקט נערה,
 וכל שכן קטנה ויש לומר: דדייק מרדכינן 'כשהיא
 נערה', ולא קרעי 'האיש מקדש את בתו נערה',
 משמע דוקא נערה, אבל לא קטנה. אי נמי יש
 לומר: דדייק מרדכינן קתיב במתנתין 'האיש מקדש
 את בתו' סתם, כדתנן (בבבבב מו:ב) האב וכו'
 בבתי קדושה, ולא מפרש נערה כי הבא. משמע
 דהבא ומפרש נערה – הוי דוקא, ולא קטנה.
אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה –
 אף על גב דאמר לעיל דאיסורא ליבא, משום
 דעב למיתב פו דו – הני מילי בגדולה. שהא
 מתקדשת על ידי עצמה, ודיקו שנתרצית – ליבא
 למעשה שמת תחורה. אבל קטנה שמתקדשת על
 ידי אביה – איבא למעשה. שמת אה היתה גולדה
 לא היתה מתרצית. ומכשיו שאנו רותבינן לקדש
 בנותינו אפילו קטנות – היינו משום שבכל יום
 ויום הולדת מתגבר עלינו, ואם יש סיפק ביד ארם
 כעשוי לתת לבתו נרתיא – שמת אפילו וכן לא
 היה סיפק בידו, ותכש בתו עגונה לעולם.
ושלח ושלוהו מלמד שהשליח עושה שלח –
 פירש הגה"מ: דהרי 'ושלוהו' כתיב בפרשה –
 ואם תאמר: הא איצטריך חד 'ושלוהו' למורש
 דקטנה חוששה אינה יכולה להתגרש, והכי
 משמע: 'ושלוהו' – מי שמשלחה ואינה חותרת,
 פרט לזו שמשלחה היא חותרת ויש לומר:
 'ושלוהו' בחרת יש שתי דרשות: דמצי למימר
 'ונתן בידה' ולשחוק, מדכתיב 'ושלח' – שמע
 מינה לדרשא. ומדיא 'ושלוהו' נפקא דרשא
 אחרת, וריבנו גונאל פירש: דמיושלחה' אררוך
 דרש בלוהו. וריש: 'שלח', דהוה מצי למימר
 'ונתן בידה'. וכן ריו 'ושלוהו', וכן היא
 'ושלוהו'. ואיך 'ושלוהו' איצטריך לך דרשא
 דמשלחה ואינה חותרת. והו לשן רבינו גונאל:
 דהנא 'שלח' – מלמד שעושה שליח. פירוש:
 'ושלוהו' מיתר, אררוך, הוה ליה למיכתב 'ונתן
 בידה' ולמה כתב 'שלח' – לומר שעושה שליח.
 הוסף היא דכתיב 'ושלוהו' – מלמד שזאת עושה
 שליח. 'ושלוהו' הוסף ואין עוד – מלמד
 שהשליח עושה שליח. **תורם** כדעת בעל היתת

האיש מקדש בו ובשלוהו, האשה מתקדשת בה
 ובשלוהו, האיש מקדש את בתו כשהיא
 נערה, זה ובשלוהו. **נמרא** השתא בשלוהו מקדש,
 בו מיבעיא?! – אמר רב יוסף: מצוה בו יותר
 מבשלוהו. פי הא דרב ספרא מהר"ך רישא, רבא
 מלח שיבטא. איפא דאמרי: בהא איסורא נמי את
 בה, כדריב והודה אמר רב. דאמר רב והודה אמר
 רב: **אסור** לאדם שיקדש את האשה עד שיראה,
 שמת וראה בה דבר מנוהה ותתנהגה עליו, ורמנא
 אמר **ואהבתי** לרעהו כבודו. וכי אימור דרב יוסף
 אסיפא איתמר: האשה מתקדשת בה ובשלוהו;
 השתא בשלוהו מיבעיא, בה מיבעיא?! – אמר
 רב יוסף: מצוה בה יותר מבשלוהו. פי הא דרב
 ספרא מהר"ך רישא, רבא מלח שיבטא. אבל בהא
 איסורא לית פה, כדריש לקיש, דאמר ריש לקיש:
 טוב למיתב פו דהו מלמיתב ארמלו. 'האיש מקדש'
 את בתו כשהיא נערה', כשהיא נערה – אין, כשהיא
 קטנה – לא. מסייע ליה לרב, דאמר רב והודה
 אמר רב, ואיתמא רבי אלעזר: **אסור** לאדם שיקדש
 את בתו כשהיא קטנה, עד שהתגדל ותאמר 'בפלוני

פירח
 25 **אני רוצה.** 'שליחות מנלן? דתניא: 'ושלח' –
 26 מלמד שהיה עושה שליח, 'ושלח' – מלמד שהיה עושה שליח. – אשכחן
 27 בגיבוישין, בקידושין מנלן? וכי תימא דיליף מגיבוישין – מה לגיבוישין שכן ישגן בעל
 28 קרחה? – אמר קרא 'ורצאה... והתחה' – מקוש' הוה לציאות, מה ציאה מישו שליח
 29 אף הוה נמי מישו שליח. – ואלא הא דתנן: האומר לשלוהו 'צא תרום' – תורם
 30 דעת בעל היתת, ואם אינו יודע דעת בעל היתת – תורם בגיבוישין, אחר מתמימים.
 פירח

מתניתין דרבי עקיבא היא. דְּלָא בְּרַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל! רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל דְּרִישׁ: (דברים יד, כח) **וְנִתְּתָה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּאֵוֶה נֶפֶשׁךָ – כָּלֵל. בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן בֵּינָן וּבַשֶּׂכֶר – פֶּרֶט. וּבְכֹל אֲשֶׁר תֵּאֵוֶה נֶפֶשׁךָ –** הָרִי כָּלֵל אַחֵר. כָּלֵל וּפֶרֶט וּכְלָל – אִי אַתָּה דָן אֶלָּא בְּעֵינֵי הַפֶּרֶט. לֹאמַר לָךְ: מַה הַפֶּרֶט מְפֹרֵשׁ – דְּבַר שֶׁהוּא וְיֻלְד וְיֻלְדוֹת הָאָרֶץ. אִם אֵין לִי אֶלָּא דְּבַר שֶׁהוּא וְיֻלְד וְיֻלְדוֹת הָאָרֶץ.

רבי עקיבא מפרש: מה הפרט מפורש דבר שהוא פרי וולד, פירי ומכשירי פרי, אף אין לי אלא דבר שהוא פרי וולד, פירי ומכשירי פירי. מה נפק מן ביניהון? דגים וחסנבים, כמהין ופטריות. כרבי עקיבא – נקחין בכסף מעשר שני.

אמר רבי חגי: מתניתא אמרה (כו), שאין מחללין מעות על פירות בריחוק מקום.

אמרה קומי רבי אבינא – וקלסיה. אמרה קומי רבי ירמיה – וקנתריה. והתנינן: מעות בירושלים, ופירות במדינה!

שנייא היא, שהיה במקום אחד. כד נפיק רבי חגי, אשכח תני: מעות ופירות בירושלים, מעות ופירות במדינה. אמר: אין הנה שמיע רבי ירמיה הדיא מילתא, יאות קנטרי. בעי מיהזור ביה.

[דף ז' ע"ב] אמר ליה רבי זעירא: לא תיהזור בך! דאמר רבי לעזר: דרבי מאיר ורבנן – דמאי. הא בודאי – לא. מן מה דאמר רבי אלעזר, דרבי מאיר היא, הדיא אמרה: היא דמאי, היא ודאי.

רבי זבידא הוה יתיב מתני לגרייה: הרוצה לחלל מעות על הפירות בזמן הזה, בין אילו בין אילו – קדשו; דבברי בית שמאי. בית הלל אומרים: מעות – כמות שהן, ופירות – כמות שהן.

עבר רבי קריספא, אמר ליה: לא תניייתיה בן! אלא פירות על המעות. הא מעות על הפירות – דברי הכל לא קדשו.

והתנינן: אם אין מקדש – ירקבו; תיפתר: שהקדישן בשעת מקדש וחרב המקדש.

תני בן ביבי: (דברים יד, כח) **וְנִתְּתָה אֶת הַכֶּסֶף – בְּרִיחֹק מְקוֹם אֶתָּה פֹּדְהוּ, בְּקִרְיֹב מְקוֹם אֵין אַתָּה פֹּדְהוּ. וְנִתְּתָה הַכֶּסֶף – בְּקִרְיֹב מְקוֹם אֶתָּה מְחַלְלֵהוּ, וְאִי אַתָּה מְחַלְלֵהוּ בְּרִיחֹק מְקוֹם.** רבי יוסי בשם שמואל: נקנה המקח. רבי יוסי בן חנינא: כי פודה.

ואמר רבי הילא: מן מה דתנינן: יאכל כנגדו, הדיא אמרה – קדשו.

[דף ח' ע"א]

אמר רבי יוסי: מפנין שמושך – נקנה המקח. מכאן ואילך – מקח אחר הוא.

אמר רבי יודן: צריך לחזור ולהקדישו, שהוא סבור לומר: שמוא קדשו ולא קידשו.

הֲדָרִין עֲלֶיהָ פֶּרֶק מַעֲשֵׂר שְׁנִי

בְּרֵק שְׁנִי

הַלְכָה א' מִתְנִי' מַעֲשֵׂר שְׁנִי – נִיתֵן לְאַכִּילָה וְלִשְׁתִּיָּה וְלִסְיֻכָּה. לְאָכּוֹל כָּל דְּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לֹכֵל, וְלִסְוֵף כָּל דְּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לְסוֹף. לֹא יִסּוֹף יוּז וְחִמְיֹן, אֲבָל סָד הוּא אֵת הַשְּׁמֹן.

אִין מִפְּטָמִין שְׁמֹן שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי, וְאִין לֹקְחִין בְּדַמֵי מַעֲשֵׂר שְׁנִי שְׁמֹן מְפוּטָם. אֲבָל מִפְּטָם הוּא אֵת הַיַּיִן.

נִתֵּן בְּתוֹכּוֹ דְּבִשׁ וְתַבְלִין וְהַשְּׁבִיחוּ – הַשְּׁבִיחַ לְפִי הַשְּׁבוּזֵן. דְּגִים שֶׁנִּתְּבַשְׁלוּ עִם הַקַּפְלוּטוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי וְהַשְּׁבִיחוּ – הַשְּׁבִיחַ לְפִי הַשְּׁבוּזֵן.

עֶסֶה שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי שֶׁאִפְּאָה פֶת וְהַשְּׁבִיחָה – הַשְּׁבִיחַ לְשְׁנִי. זֶה הַכֶּלֶל: כָּל שֶׁשְּׁבַחוֹ נָכַר – הַשְּׁבִיחַ לְפִי הַהַשְּׁבוּזֵן. וְכָל שֶׁאִין שְׁבַחוֹ נָכַר – הַשְּׁבִיחַ לְשְׁנִי.

[דף ח' ע"ב]

גְּמָרָא מַעֲשֵׂר שְׁנִי נִיתֵן לְאַכִּילָה כּוּי. נִיתֵן לְאַכִּילָה, שְׁבִיחוֹ בּוֹ אֲכִילָה וְשְׁתִּיָּה, שֶׁהַשְּׁתִּיָּה בְּכֶלֶל אֲכִילָה.

מַנְיִין שֶׁהַשְּׁתִּיָּה בְּכֶלֶל אֲכִילָה? רַבִּי יוֹנָה שָׁמַע לֵה מִן הַדָּא (וּקְרָא יו', יב): **עַל כֵּן אִמַּרְתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם.** מַה נֵּן קְיָיִמִין? אִם בְּדָם שֶׁקָּרַשׁ, וְהַתְּנִי: דָּם שֶׁקָּרַשׁ – אִינוּ לֹא אוֹכֵל וְלֹא מִשְׁקָה! אֲלֵא כִי נֵן קְיָיִמִין: כְּמוֹת שֶׁהוּא, וְהַתּוֹרָה קְרָאָה אוֹתוֹ אֲכִילָה!

וְהָא תְּנִי: הַמְּחָה אֵת הַחֵלֶב וְגִמְאוּ, הַקֶּפֶה אֵת הַדָּם וְאָכְלוּ – הֲרִי זֶה חַיִּיב! מַה עָבַד לֵה? אִינוּ לֹא אוֹכֵל – לְטַמְּא טוּמְאוֹת אוֹכְלִין, וְלֹא מִשְׁקָה – לְטַמְּא טוּמְאוֹת מִשְׁקִין!

חִזּוֹר רַבִּי יוֹנָה וְשָׁמַע מִן הַכָּא (דְּבָרִים יד): **וְנִתְּתָה הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תֵּאֵוֶה נֶפֶשׁךָ.** מַה נֵּן קְיָיִמִין? אִם בְּנִתֵּן טַעַם יוּז בְּתַבְשִׁיל, וְהֵלֵא הַטַּעַם לְפָנֶם הוּא. רַבְּנֵן דְּקִיסְרִין אָמְרִין: תִּפְתַּר, בְּאִילִין אוֹרְזוּנִיָּה וְגַמְזוּזוּנִיָּה. כָּל הַטַּפֵּל לְאַכִּילָה – בְּאַכִּילָה.

רַבִּי יוֹסִי שָׁמַע לֵה מִן הַכָּא: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל" וְאָכַל וְשָׁתָה – חַיִּיב שְׁתִּים. חֲבַרְיָא אָמְרִין: אִינוּ חַיִּיב אֲלֵא אַחַת. אָמַר לוֹז רַבִּי יוֹסִי: אָמְרִין דְּבִתְרָא: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל וְאִשְׁתָּה" וְאָכַל וְשָׁתָה – חַיִּיב שְׁתִּים. אִילוּ מִי שֶׁהָיוּ לְפָנָיו שְׁנֵי כְּפָרִים, וְאָמַר: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל כְּפָר זֶה" וְחִזּוֹר וְאָמַר: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל כְּפָר זֶה" שְׁמָא אִינוּ חַיִּיב שְׁתִּים?!

רַבִּי חֲנַנְיָה בְּשֵׁם רַבִּי פִּינְחָס שָׁמַע לֵה מִן הַכָּא: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל" וְאָכַל אוֹכְלִין שֶׁאִינֵן רְאוּיִם לְאַכִּילָה, וְשָׁתָה מִשְׁקִין שֶׁאִינֵן רְאוּיִן לְשְׁתִּיָּה – פְּטוּר. הָא אִם שָׁתָה מִשְׁקִין הֲרָאוּיִן לְשְׁתִּיָּה – חַיִּיב. לֹא בְּשְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל?

נִיחָא בְּמַתְנִיתִין דְּגֵן כָּרִיז: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל בְּרַם כְּרַבְּנִין דְּאִינוּן כָּרִיז: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל וְשְׁלֵא אֶשְׁתַּחֲוִי!"

רַבִּי חִינְנָא שָׁמַע לֵה מִן הֲדָא: אֲכַל וְשְׁתַּחֲוִי בְּהַעֲלָם אֶחָד – אִינוּן חַיִּיב אֱלָא אַחַת. רַבִּי אֲבָא מְרִי שָׁמַע לֵה מִן הֲבָא (דברים כו, יד): **לֹא אֲכַלְתִּי בְּאוֹנִי מִמֶּנּוּ.** אֱלָא שְׁתִּיתִי?

נִיחָא כְּמֵאן דְּאָמַר: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אוֹכֵל" וְשְׁתַּחֲוִי. בְּרַם כְּמֵאן דְּאָמַר: "שְׁבוּעָה שְׁלֵא אֶשְׁתַּחֲוִי" וְאֲכַל? שְׁתִּייה בְּכָלֵל אֲכִילָהּ, וְאִין אֲכִילָהּ בְּכָלֵל שְׁתִּייה.

[דף ט' ע"א]

אִית דְּבַעֵי מִשְׁמַע מִן הֲדָא (דברים יב, יז): **לֹא תוֹכֵל לְאָכַל בְּשַׁעֲרֵיךָ מַעֲשֵׂר דְּגִנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ. תִּירוּשֶׁךָ – זֶה תֵּינִן, וְיִצְהָרְךָ – זֶה סִיכָה.** וְהַתּוֹרָה קָרְאָה אוֹתָהּ אֲכִילָהּ. וְאִינוּן מְחֻוָּר: אִין תִּימַר מְחֻוָּר הוּא, יִלְקַח עָלָיו חוּץ לְחוּמָה!

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן הֲנִינָא: אִין לֹקִינ חוּץ לְחוּמָה אֱלָא עַל אֲכִילָהּ וְשְׁתִּייה בְּלֶבֶד.

מַגִּינִן שְׂאִינוּ מְחֻוָּר? בְּהֲדָא דְתַנִּי: בְּשַׁבָּת, בֵּין סִיכָה שְׁהִיא שֶׁל תַּעֲנוּג, בֵּין סִיכָה שְׂאִינָהּ שֶׁל תַּעֲנוּג – מוֹתֵר.

בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, בֵּין סִיכָה שְׁהִיא שֶׁל תַּעֲנוּג, בֵּין סִיכָה שְׂאִינָהּ שֶׁל תַּעֲנוּג – אָסוּר.

בְּתַשְׁעָה בָּבָב וּבְתַעֲנִית צִיבוּר, בְּסִיכָה שְׁהִיא שֶׁל תַּעֲנוּג – אָסוּר, וְשְׂאִינָהּ שֶׁל תַּעֲנוּג – מוֹתֵר.

שְׁוֹת סִיכָה לְשְׁתִּייה לְאִיסוּר וְלְתַשְׁלוּמִין, אֲבָל לֹא לְעוֹנֵשׁ. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים – לְאִיסוּר אֲבָל לֹא לְעוֹנֵשׁ.

וְהַתְנִי (ויקרא כב, טו): **וְלֹא יִחְלְלוּ** – לְהַבִּיא אֶת הַפֶּדָה וְאֶת הַשׁוֹתֵהּ. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: לִית כְּאֵן סָד. אָמַר

רַבִּי אֲבָא מְרִי: וְאִין לִית כְּאֵן סָד, לִית כְּאֵן שׁוֹתֵה! דְּלֶכֶן דְּבַר שְׁהוּא כְּאֵ מִשְׁנֵי לְאוּיִן – מִצְטַמְרָף?

מַגִּינִין שְׁהוּא מְחֻוָּר בְּעֶשְׂהָ? רַבִּי לְעֹזֵר בְּשֵׁם רַבִּי סִימְיִי (דברים כו, יד) **לֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמַת.** מַה גֵּן

קְיִימִין? אִם לְהַבִּיא לוֹ אֲרוֹן וְתַכְרִיכֵי, דְּבַר שְׁהוּא אָסוּר לְחַי! לְחַי הוּא אָסוּר, כֹּל שֶׁכֵּן לְמַת! אִיזוּ

דְּבַר שְׁהוּא מוֹתֵר לְחַי וְהוּא אָסוּר לְמַת? הוּי אֹמַר: זֶה סִיכָה.

בִּיצֵד לֹכֵל דְּבַר שְׁדַרְכּוֹ לֹכֵל? אִין מְחַיִּיבִין אוֹתוֹ לֹא פַת שְׁעִיפְשָׁה וְלֹא קְנוֹבַת יָרֵק, וְלֹא תַבְשִׁיל

שְׁעִיבַר צוֹרְתוֹ. וְכֵן הוּא אִם בִּיקֵשׁ לֹכֵל תְּרִדִין חַיִּין אוֹ לְכוּם חַיִּימִין חַיִּין – אִין שׁוֹמְעִין לוֹ. בִּיצֵד

לְשְׁתוֹת דְּבַר שְׁדַרְכּוֹ לְשְׁתוֹת? אִין מְחַיִּיבִין אוֹתוֹ לְשְׁתוֹת

[דף ט' ע"ב]

לֹא אֲנִיגְרוֹן, וְלֹא אֲכִסְיָרוֹן, וְלֹא יִין בְּשִׁמְרִין.

הַחוֹשֵׁשׁ בְּשָׁנָיו, לֹא יִהְיֶה מְגַמֵּעַ הוֹמִיץ וּפְלִטוֹ. אֲבָל מְגַמֵּעַ הוּא בְּהֵן וּבֹלַעַ. וּמִטְבֵּל כֹּל צוֹרְכוֹ וְאִינוֹ נִמְנָע. הַחוֹשֵׁשׁ בְּגֵרוֹנוֹ – לֹא יַעֲרַעְנוּ בְּשִׁמּוֹ. אֲבָל נֹתֵן הוּא שְׁמֹן הַרְבֵּה לְתוֹךְ אֲנִיגְרוֹן וְגוֹמַעַ.

לֹא יִסוּד יַיִן וְחוֹמִיץ, אֲבָל סָד הוּא אֶת הַשְּׁמֹן.

הַחוֹשֵׁשׁ אֶת רֵאשׁוֹ אוֹ שְׁעָלוֹ בּוֹ הַטְּמִיץ – סָד שְׁמֹן. וְלֹא יִסוּד יַיִן וְחוֹמִיץ.

יַיִן שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי שְׁפִיטָמוֹ – מוֹתֵר לְסוּד בּוֹ. מַה בֵּין זֶה לְזֶה? זֶה – דֶּרֶכּוֹ לְכוּ, וְזֶה – אִין דֶּרְכּוֹ לְכוּ.

רַבִּי יוֹדֵן בְּעֵי: שְׁמֹן שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי שְׁנִסְרַח? אָמַר רַבִּי מְנַא: מִפְּיֹן שְׁנִסְרַח – פְּקָעָה מִמֶּנּוּ קְדוּשָׁתוֹ.

מַה צְרִיכָה לִיהֵ? שְׁבִיעִית. אַף עַל פִּי שְׁנִסְרַח – בְּקְדוּשָׁתוֹ הוּא?

שְׁמַעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִינְא: זֶה שְׁהוּא לֹחֵשׁ – נֹתֵן שְׁמֹן עַל גְּבִי רֵאשׁוֹ וְלֹחֵשׁ. וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתֵּן

לֹא בֵיד, אֱלֹא בְכָלִי.

רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי, רַבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רַבִּי יִנְאִי: נֹתֵן בֵּין בֵּיד בֵּין בְּכָלִי.

מַה בִּינֵיהוֹן? מְאִיסָה. מֵאֵן דְּאָמַר: נֹתֵן בֵּין בֵּיד בֵּין בְּכָלִי – מְאִיס הוּא. מֵאֵן דְּאָמַר: נֹתֵן שְׁמֹן עַל

גְּבִי רֵאשׁוֹ וְלֹחֵשׁ – אִינוֹ מְאִיס.

אָמַר רַבִּי יוֹנָה: מַעֲשֵׂר שְׁנִי בִינֵיהוֹן. מֵאֵן דְּאָמַר: נֹתֵן בֵּין בֵּיד בֵּין בְּכָלִי, מַעֲשֵׂר שְׁנִי – אָסוּר. מֵאֵן

דְּאָמַר: נֹתֵן שְׁמֹן עַל גְּבִי רֵאשׁוֹ וְלֹחֵשׁ, מַעֲשֵׂר שְׁנִי – מוֹתֵר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: וְכִי כֹל שְׁהוּא מוֹתֵר בְּשֶׁבֶת – מוֹתֵר בְּמַעֲשֵׂר שְׁנִי, וְכֹל שְׁאָסוּר בְּשֶׁבֶת – אָסוּר בְּמַעֲשֵׂר

שְׁנִי?

וְהִתְנִי: מִדִּיקָה הִיא אִשָּׁה בְּנָה בֵּינָן מִפְּנֵי הַזִּיעָה. בְּתֵרוּמָה – אָסוּר. הִיא תְרוּמָה, הִיא מַעֲשֵׂר שְׁנִי

מַהוּ כְּדוֹן? וּבִלְבָד שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּשֶׁבֶת כְּדָרְךָ שְׁהוּא עוֹשֶׂה כְּחוּל.

דְּגִים שְׁנֵתְבָשְׁלוּ בְּקַפְלוֹמֹת שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי, וְהִשְׁבִּיחוּ – הִשְׁבַּח לְפִי הַשְּׁבוּן. אָמַר רַבִּי הוֹשְׁעִיא: דְּלֹא

כְּרַבִּי יְהוּדָה הִיא דְתַנְיָנָן: רַבִּי יוֹדָה מִתִּיר בְּצַהֲנָה, שְׁאִינוֹ אֱלֹא לִיטוּל אֶת הַזִּוּהָה.

רַבְּנָן דְּמִיסְרִין בְּעֵיין: וְהָא דְאָמַר רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: כֹּל הָאִפּוּרִים מִשְׁעָרִין, כִּילּוֹ בְּצַל, כִּילּוֹ

קַפְלוֹמָ. דְּלֹא כְּרַבִּי יוֹדָה? מוֹדִי רַבִּי יוֹדָה בְּכַצֵּל שֶׁל הַקְּדֵשׁ. מוֹדִי רַבִּי יוֹדָה בְּכַצֵּל שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה.

[דף י' ע"א]

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כֹּל שְׂוִישׁ בּוֹ הוֹתִיר מִידָה – הִשְׁבַּח לְפִי הַשְּׁבוּן. וְכֹל שְׁאִין בּוֹ הוֹתִיר מִידָה – הִשְׁבַּח

לְשָׁנָי.

רבי שמעון בן לקיש אומר: כל שפגעמו ושכחו ניכר – השכח לפי השבון. וכל שאין טעם שכחו ניכר – השכח לשני.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן! עיסה של מעשר שני שאפיה פת והשביחה – השכח לשני! פתר לה: בשאין טעם שכחו ניכר.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן! דגים שנתבשלו עם הקפלוטות של מעשר שני והשביחו – השכח לפי השבון. רבי יוסי בשם רבי הושעיה: תפתר שבישל שניהן כאחת.

רבי יונה בשם רב הושעיה בעי: הגע עצמך שבישל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו, ועירבן, כלום יש בדגים אלא טעם קפלוטות. ובקפלוטות אלא טעם דגים.

[דף י' ע"ב]

מתניתין (ביצה פרק ה') פליגא על רבי יוחנן! האשה ששאלה מחברתה תבלין ומים ומלח לעיקתה – הרי אלו ברנלי שתיקה! אמר רבי בא: תחומין עשו למידת הדין.

תדע לך שהוא בן: דתמן אמרין בשם רב הקדא, ולא ידעינן אם מן שמועה אם מן מתניתא: אפילו עצים! סברין מימר: עצים – אין בהן ממש.

מתניתא פליגא על רבי שמעון בן לקיש! תבשיל של מעשר שני שתיבלו בתבלין של חולין – השכח לשני! פתר לה: בשאין טעם שכחו ניכר. והתני: תבשיל של חולין שתיבלו בתבלין של מעשר שני – לא יצא מעשר שני מידי פדיונו. על דעתיה דרבי יוחנן – והוא שיהא שם הותר מידה. על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש – והוא שיהא טעם שכחו ניכר.

הלקה ב'

מתני' רבי שמעון אומר: אין סכין שמן של מעשר שני בירושלים. וחקמים מתירין.

אמרו לו לרבי שמעון: אם הקל בתרומה חמורה, לא נקל במעשר שני הקל?

אמר להן: מה? לא היקל בתרומה חמורה, מקום שהקל בפרשינין ובתלתן. נקל במעשר שני הקל, מקום שלא הקל בפרשינין ובתלתן?

תלתן של מעשר שני – תאכל צמחונין. ושל תרומה, בית שמאי אומרים: כל מעשיה בטהרה, חוץ מהפיתתה. ובית הלל אומרים: כל מעשיה בטמאה, חוץ משריתה.

פרשיני מעשר שני – ואכלו צמחונים, ונכנסין לירושלים, ויוצאין. נטמאו, רבי טרפון אומר: יתפרדו לעיפות. וחקמים אומרים: יפדו.

וְשָׁל תְרוּמָה, בֵּית שְׁמַאי אומְרִין: שוֹרֵזִין וְשָׁפִין בְּתַהֲרָה וּמְאָכִילִין בְּטַמְאָה. וּבֵית הַלֵּל אומְרִים: שוֹרֵזִין בְּתַהֲרָה וְשָׁפִין וּמְאָכִילִין בְּטַמְאָה.

שְׁמַאי אומר: יֵאָכְלוּ צְרִיד. רַבִּי עֲקִיבָה אומר: כֹּל מַעֲשִׂיהֶן בְּטַמְאָה.

גמרא מִה הִקִּילוּ בְּתְרוּמָה? בְּהֵדָא דְתַנִּי: סָדָה הוּא כְּהֵן שְׁמֹן שֶׁל תְרוּמָה, וּמִכֵּיא בְּן בְּתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמַעְגָּלוֹ עַל גְּבִי מִיעִי, וְאִינוּ חוֹשֵׁשׁ.

אָמַר רַבִּי יוֹהֲנָן: כָּאֵן – הַשִּׁיבוּ דְבָרֵי סוֹפְרִים לְדְבָרֵי תוֹרָה.

[דף י"א ע"א]

פִּינֵי מִתְנִיתָא: מוֹתֶרֶת לְהֵיאָבֵל צְמַחוּנִין. מִה בִּינֵיהוּן? אָמַר רַבִּי יוֹנָה: שוֹלָה – בִּינֵיהוּן. בֵּית שְׁמַאי אומְרִים: שוֹלָה בְּיָדִים טְהוֹרוֹת. וּבֵית הַלֵּל אומְרִים: שוֹלָה בְּיָדִים טַמְאוֹת.

תַּנִּי: זוֹ דְבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָכַל דְבָרֵי רַבִּי יוֹהֲנָה אומר: בֵּית שְׁמַאי אומְרִים: כֹּל מַעֲשִׂיהָ בְּתַהֲרָה, חוּץ מִחִפְּתָהּ. וּבֵית הַלֵּל אומְרִים: כֹּל מַעֲשִׂיהָ בְּטוּמְאָה, חוּץ מִשְׁלִיתָהּ.

מִה בִּינֵיהוּן? אָמַר רַבִּי מִתְנַיָּא: מְגִיגָה – בִּינֵיהוּן. בֵּית שְׁמַאי אומְרִים: מוֹגֵג בְּיָדִים טְהוֹרוֹת. וּבֵית הַלֵּל אומְרִים: מוֹגֵג בְּיָדִים טַמְאוֹת.

כְּדֵי לַעֲשׂוֹת עֵיסָה וְלַחְזוֹר. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת עֵיסָה וְלַחְזוֹר. מִתְנִיתָא דְרַבֵּן שְׁמַעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל! דְרַבֵּן שְׁמַעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אַף הַפִּירוֹת – נִכְנְסִין וְיוֹצְאִין.

[דף י"א ע"ב]

דְבָרֵי הַכֹּל הִיא! הֵכָא קָל הוּא שֶׁהִקִּילוּ בְּכַרְשִׁינִין.

וּבְלִבְד בְּעֵיסָה שֶׁל כַּרְשִׁינִין. וּבְלִבְד עֵיסָה שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי.

רַבִּי גוּרִיּוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בְּן הַנִּינְיָא: דְבָרֵי רַבִּי טַרְפוּן, אִין פּוֹדִין אֶת הַקִּדְּשִׁים לְהֵאָכִילָן לְכֹלָבִים. אָמַר רַבִּי יוֹנָה: נִרְאוּ דְבָרִים, הִרְאוּ לְאוֹכֵל אָדָם – אִין פּוֹדִין אוֹתוֹ לֹכֵל בְּהֵמָה. וְשִׂאִינוּ רְאוּי לֹכֵל אָדָם – פּוֹדִין אוֹתוֹ לֹכֵל בְּהֵמָה.

רַבִּי יִצְחָק בַּר אֱלִישֵׁב בְּעֵי: נִטְמָאוּ בְּגָבֻלִין – לֹא יִפְדוּ, שְׂאִין פּוֹדִין אֶת הַקִּדְּשִׁים לְהֵאָכִילָן לְכֹלָבִים. אָמַר רַבִּי יוֹנָה: וְהֵן נִטְמֵי נִטְמוּמֵי:

הַלְכָה ג'

מתני' מַעוֹת חֲלִין וּמַעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנִי שְׁנַתְפּוֹרוּ; מִה שְׁלֶקַט – לֶקַט לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי, עַד שִׁישְׁלִים, וְהַשְּׂאָר – חֲלִין. אִם כָּלֵל וְחָפֵן – לְפִי הַשְּׂבוּן.

זוה הקלל: המתלקטים – למעשר שני, והנבללין – לפי השבון.

סלע של מעשר שני ושל חליו שנתערבו – מביא בסלע מעות ואומר: "סלע של מעשר שני בכל מקום שהיא, מחללת על המעות האלו!" ובורר את היפה שבהן ומחללן עליה. מפני שאמרו: מחללין בסף על נחשת מדיחק. ולא שיקיים בן, אלא חוזר ומחללן על הכסף.

בית שמאי אומרים: לא יעשה אדם את סלעיו דיגרי זהב. ובית הלל מתירין.

אמר רבי עקיבה: אני עשיתי לרבן גמליאל ורבי יהושע את כספם דיגרי זהב.

גמרא אמר רבי זעירה: כדי לשכר שני. שמה יאבדו השאר, ויהיו אלו שבדי תפוסין על השני.

אמר רבי זעירא: וצריך להתנות ולומר: "אם אלו שלמטן שני – יהיו אלו שבדי תפוסין עליהן".

אמר רבי יונה: והוא שלקט

[דף י"ב ע"א]

מיפן ומיפן. אבל אם ליקט על אומן – כבולל והופך הוא.

רבי יוסי בשם רבי פדיוה, רבי יונה בשם רבי חזקיה: אין בלילה אלא בנין ושמן בלבד. רבי יוחנן אמר: עד ביותים הנבללים.

מתניתא פליגא על רבי יוחנן! אם בלל והפן – לפי השבון! פתר לה, עד ביותים המתלקטים למעשר שני, והנבללין – לפי השבון. רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי חנינא: סלקת מתניתא, הנבללין והנחפנין – לפי השבון.

תני: בן עזאי אומר: שתים.

רבי זעירא אמר: מה בחלמה, בד יוכל לעילא בר ושמעאל קופדא שמינה. למחר אתא שאל ליה. אמר ליה: למה שתים? אמר ליה: מתודא שאת אומר לו בן, אף הוא דחק את עצמו ופודה אותה.

חזקיה אמר: בשהוא מחללה – עושה אותה פרעה. ובשהוא מחלל עליה עושה אותה פיפה. והתנינו: בורר את היפה שבהן ומחללן עליה. ובורר את הרעה ויעשה אותה פיפה! אמר רבי יונה: אני אומר: היא היתה מעשר שני.

[דף י"ב ע"ב]

מכל מקום לא יצאת לחילין?

אמר רבי יונה: לא יתבויין לעשותה חילין ברורין. תדע לך שהוא בן, דתנינו: לא שיקיים בן, אלא חוזר ומחללו על הכסף.

רבי חגי אומר קומי רבי זעירא: מנחם בשם רבי יוחנן: כל שאמרו בדמאי: "מחללין", בודאי – מחללין אותו מידחק.

והתנינן: מחללין כסף על נחושת מידחק. הוא כסף על כסף – לא! רבי בא בר כהן אמר קומי רבי יונה: רבי אחא בשם רבי יוחנן: כל שאמרו בדמאי: "מחללין", בודאי, עבר וחיללן – מחוללין. רבי יודן בן פוי, רבי שמעון בר בא בשם רבי יוחנן: כל שאמרו בדמאי: "מחללין", בודאי, עבר וחיללן – מחוללין.

תני: רבי לעזר בי רבי שמעון אומר: בשם שמחללין כסף על נחושת – כה מחללין זהב על הכסף. אמר לו רבי: מפני מה מחללין כסף על נחושת? שכן מחללין כסף על זהב. ויחללו זהב על כסף, שאין מחללין זהב על נחושת!

אמר לו רבי לעזר בי רבי שמעון: שכן מעשר שני של זהב מחללין אותו על מעות שבירושלים. מדברי שניהם: מחללין כסף על זהב. ואין מחללין זהב על נחושת.

אמר רבי יוחנן: לא אמרו בית שמאי אלא בפוף. אכל בתחילה – אוף בית שמאי מודיי.

מה טעמא דבית שמאי? (דברים יד, כה) **כסף** – ולא זהב. ואימא **כסף** – ולא נחושת!

והתנינן: הפורט סלע ממעות מעשר שניו וסברין מימר: ביני מתניתין: המוצרף סלע ממעות מעשר שני.

[דף י"ג ע"א]

מאי כדון טעמא דבית שמאי? היא כסף היא נחושת.

רבי שמעון בן לקיש אמר: בין בתחלה בין בפוף – בית שמאי פליגין. מה טעמא דבית שמאי? **כסף** – ראשון, ולא כסף שני.

והתנינן: הפורט סלע ממעות מעשר שניו וסברין מימר: ביני מתניתא, המוצרף סלע ממעות מעשר שני. מאי כדון טעמא דבית שמאי? **כסף** – עד כדי כסף.

[דף י"ג ע"ב]

הלכה ד' מתני' הפורט סלע ממעות מעשר שני, בית שמאי אומרים: בכל הסלע – מעות. ובית הלל אומרים: בשקל כסף, ובשקל מעות. רבי מאיר אומר: אין מחללין כסף ופרות על הכסף. והכמים מתירין.

הַפּוֹרְטָא סָלַע שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִי בִירוּשָׁלַיִם, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: בְּכָל הַסָּלַע – מְעוֹת. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: בְּשֶׁקֶל כֶּסֶף, וּבְשֶׁקֶל מְעוֹת. הַדְּנִים לִפְנֵי הַכִּמּוּס אוֹמְרִים: בְּשֶׁלֶשֶׁה דִּינָרֵי כֶּסֶף, וּבְדִינָר מְעוֹת. רַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר: בְּשֶׁלֶשֶׁה דִּינָרֵין כֶּסֶף, וּבִרְבִיעִית וְמְעוֹת). רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר: אַרְבָּעָה אֶסְפְּרֵי כֶּסֶף. שְׁמַאי אוֹמֵר: יִנְיָחָה בְּחִנּוּת וְיֵאכַל כְּנַגְדָּה.

מִי שֶׁהָיוּ מִקְצַת בְּנָיו טְמֵאִין, וּמִקְצַת בְּנָיו טְהוֹרִים – מַנִּיחַ אֶת הַסָּלַע וְאוֹמֵר: מַה שֶׁהַטְּהוֹרִים שׁוֹתִין – סָלַע זֶה מְחַלְלֵת עָלָיו. נִמְצָאוּ, טְמֵאִין וְטְהוֹרִין שׁוֹתִין מִכָּד אֶחָד.

גמרא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר: מַה פְּלִיגִין רַבִּי מַאִיר וְרַבְנִין? בְּפִירוֹת שְׁאִין בְּהֵן כְּדֵי כֶּסֶף. אָבֵל בְּפִירוֹת שְׁיֵשׁ בְּהֵן כְּדֵי כֶּסֶף – אֵף רַבֵּנן מוֹדִי.

חֲצִי דִינָר כֶּסֶף וְחֲצִי דִינָר פִּירוֹת – מוֹתֵר. דִּינָר כֶּסֶף וְדִינָר פִּירוֹת – אֶסּוּר. כָּל שֶׁכֵּן שְׁנֵי דִינָרֵי כֶּסֶף וְשְׁנֵי דִינָרֵי פִירוֹת – שְׁאֶסּוּר.

אֵלֵי הֵן הַדְּנִין? בֶּן עֲזַאי וּבֶן זֹמַא. אֵלֵי הֵן הַתְּלַמִּידִים? הַנִּינָא בֶּן חֲכִינַי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן מִתְיָא. עֵדָה קְדוּשָׁה – רַבִּי יוֹסִי בֶּן הַמְּשׁוּלָּם וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מִנְסֵיא.

מַאי טַעְמָא דְשְׁמַאי? שְׁמַא יִשְׁבַּח וְיַעֲשֶׂה אוֹתָן חוֹלִין.

מַה נֵּן קְיָמִין. אִם בְּאוֹמֵר: "מִכְּבָר" – מִשְׁקָה מְעוֹרָב הוּא!

[דף י"ד ע"א]

וְאִם בְּאוֹמֵר: "לְכִשְׁיִשְׁתָּה" – לְמַפְרַע חוֹלִין שְׁתוּ!

אֶלָּא, בִּי נֵן קְיָמִין: בְּאוֹמֵר: "מִכְּבָר לְכִשְׁיִשְׁתָּה".

בְּטְמֵאִין טְמֵא מַת, שְׁאִין כְּלֵי הָרֵם מִטְּמֵא מְאֻחְרוּיוּ. אָבֵל בְּטְמֵאִין טוֹמְאָת זִיבָה שֶׁחֻזַּב מִטְּמֵא בְּהִיפּוּט – לֹא בְדָא. בְּשְׁאִין אַחַר מְעָרָה. אָבֵל אִם יֵשׁ אַחַר מְעָרָה – אֶפִּילוּ טְמֵאִין טוֹמְאָת זִיבָה.

הַדְּרָן עָלָה מַעֲשֵׂר שְׁנִי נִיתַן

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

הַלְבָּה א' מִתְנִי' לֹא יֹאמֵר אָדָם לְחֵבְרוֹ: "הֲעַל אֶת הַפְּרוֹת הָאֵלוֹ לִירוּשָׁלַיִם לְחֵלֶק!" אֵלֶּא אֹמֵר לֹא: "הֲעַלְם שְׁנֵאכְלֶם וְשִׁנְשַׁתֶּם בִּירוּשָׁלַיִם". אֲבָל נֹתְנִים זֶה לָזֶה מִתְנַת הֵנָּם.

גְּמָרָא לֹא יֹאמֵר אָדָם לְחֵבְרוֹ בּוֹי. מַה בֵּין הָאוֹמֵר: "שְׁנֵאכְלֶם וְנִשְׁתַּם" לָאוֹמֵר: "לְחֵלֶק"? רַבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: מִהֲלִכּוֹת שֶׁל עֵימָעוּם הִיא.

תַּמָּן תְּנִינָן: הָאוֹמֵר לְפֹעֵל: "הָא לָךְ אֵיסֵר זֶה וְלִקְטָ לִי יֶרֶק הַיּוֹם" – שְׁכָרוֹ מוֹתֵר. "לִקְטָ לִי בּוֹ יֶרֶק הַיּוֹם" – שְׁכָרוֹ אִסּוּר.

לִקְחָ מִזֶּה הִנְחָתוֹם כְּכָר בְּפוֹנְדִיּוֹן, "לְכַשְׁיִלְקוּט יֶרֶקוֹת הַשְּׂדֵה אֲבִיָּא לָךְ" – מוֹתֵר. לִקְחָ מִמֶּנּוּ סֶתֶם – לֹא יִשְׁלַם לֹא דְמֵי שְׂבִיעִית, שְׂאִין פּוֹרְעִין חוֹב מִדְּמֵי שְׂבִיעִית.

מַה בֵּין הָאוֹמֵר: "לִקְטָ לִי" מַה בֵּין הָאוֹמֵר: "לִקְטָ לִי בּוֹ"?

רַבִּי אֲבִין בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בֶן חֲנִינָא: מִהֲלִכּוֹת שֶׁל עֵימָעוּם הִיא.

תַּמָּן תְּנִינָן: שׂוֹאֵל אָדָם מִחֵבְרוֹ בְּדֵי יוֹן וְכַדִּי שְׁמֹן, וּבִלְבָד שְׂלֵא יֹאמֵר לֹא: "הֲלֹנִי". מַה בֵּין הָאוֹמֵר: "הֲלֹנִי" מַה בֵּין הָאוֹמֵר: "הֲשְׂאִילְנִי"?

רַבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: מִהֲלִכּוֹת שֶׁל עֵימָעוּם הִיא.

פִּיתָן, רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֲחָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: עוֹד הִיא מִהֲלִכּוֹת שֶׁל עֵימָעוּם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: קְשִׁייתָהּ קוֹמֵי רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֲחָא: מַהוּ מִהֲלִכּוֹת שֶׁל עֵימָעוּם הִיא? כִּדָּ אֲנִי אוֹמֵר: בְּמִקּוֹם שֶׁפֶת יִשְׂרָאֵל מִצְוִיָּה, בְּדִין הוּא שְׁתֵּהָא פֶת גּוֹזִים אֲסוּרָה, וְעֵימָעֻמוֹ עֲלֶיהָ וְהַתִּירוּהָ. אוֹ בְּמִקּוֹם שְׂאִין פֶת יִשְׂרָאֵל מִצְוִיָּה, בְּדִין הוּא שְׁתֵּהָא פֶת גּוֹזִים מוֹתֵרָת, וְעֵימָעֻמוֹ עֲלֶיהָ וְאֲסוּרָה.

אָמַר רַבִּי מְנָא: וַיֵּשׁ עֵימָעוּם לְאִיסוּרָה? וּפֶת לֹא כְּתִבְשִׁילִי גּוֹזִים הִיא? כִּדָּ אֲנִי אוֹמֵר: בְּמִקּוֹם שְׂאִין תִּבְשִׁילִי יִשְׂרָאֵל מִצְוִיָּה, בְּדִין הוּא שִׁיְהוּ תִבְשִׁילִי גּוֹזִים מוֹתֵרִים, וְעֵימָעֻמוֹ עֲלֶיהָ וְאֲסוּרָה?

אֵלֶּא כֵן הוּא, בְּמִקּוֹם שְׂאִין פֶת יִשְׂרָאֵל מִצְוִיָּה, בְּדִין הוּא שְׁתֵּהָא פֶת גּוֹזִים אֲסוּרָה, וְעֵימָעֻמוֹ עֲלֶיהָ וְהַתִּירוּהָ כּפִנְיָ חַיִּי נָפֶשׁ.

רַבְנִין דְּמִסְרִין בְּשֵׁם רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֲחָא: כְּדִבְרֵי מִי שֶׁהוּא מִתִּיר. וּבִלְבָד מִזֶּה הַפְּלִטוֹר. וְלֹא עָבְדִין כֵּן. תְּנִי: לֹא יֹאמֵר אָדָם לְחֵבְרוֹ בִּירוּשָׁלַיִם: "הֲעַל חֵבִית זוֹ שֶׁל יוֹן מִמִּקּוֹם לְמִקּוֹם לְחֵלֶק" אָמַר רַבִּי לְעֶזְרָא:

[דָּף י"ד ע"ב]

דְּרַבִּי יוֹדָה וְדְרַבִּי נְחֻמְיָה הִיא. מַה גַּזְּ קַיִמִיּוֹן? אִם כִּתְּהוּא דְאָמַר לִיהָ: "הָא לָךְ חֵב לִי" – דְּכַרִּי חֶבֶל אֲסוּרָה! "חֵב לִי וְאֲנָא יְהִיב לָךְ" – דְּכַרִּי חֶבֶל מוֹתֵרָה!

אָלָא כִּי נִזְן קְיָיִמִין: בְּהֵוּוּא דְאָמַר לֵיהּ: "הֵב לִי, בְּרִיא לִי אֲנָא יֵהֵב לְךָ" רַבִּי יוּדָה וְרַבִּי נַחֲמָנְיָה אוֹסְרִים, שְׂאִין יִרְקוֹת הַשְּׂדֵה מִצְוִיין. וְרַבְנִין מִתִּירִין, שְׂרִיקוֹת הַשְּׂדֵה מִצְוִיין.

מִשְׁהַעֲלָה אוֹתָן, מַהוּ שְׂאִימַר לוֹ: "טוֹל חֶלְקָךָ וְאֲנִי חֶלְקִי"? מַהוּ שְׂאִימַר לוֹ: "טוֹל חֶבֶת שְׁלִי וְיֵין זֶה, וְאֲנִי אוֹכְלִין חֶבֶת שְׁמֹן שְׂיֵשׁ לִי שָׁם?"

אִף בְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה כֵּן. מַעֲשֵׂר שְׁנִי, עַל יְדֵי שְׂמֻכִּירְתוֹ מוֹתֶרֶת – אֵת אָמַר מוֹתֶר. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה, עַל יְדֵי שְׂאִין מְכִירְתוֹ מוֹתֶרֶת – הֲרִי אֵת אָמַר אָסוּר. לֵית פְּשִׁיטָא לָךְ דְּהִיא מוֹתֶר? מַהוּ שְׂאִימַר לוֹ: "הַעֲלֵ בְּהֵמָה וְחִידָה זֶה, וְאֲנִי אוֹכְלִין בְּשָׂר שְׁחוּטָה שְׂיֵשׁ לִי שָׁם?"

הַלְכָה ב'

מתני' אין לוקחין תרומה בכסף מעשר, מפני שהוא ממעט באכילתו.

ורבי שמעון מתיר.

אָמַר לְהֵן רַבִּי שְׁמַעוֹן: אִם הִיָּקַל בְּזַבְחֵי שְׁלָמִים שְׁהוּא מְכִיָּאן לִידֵי פְּגוּל וְנֹתֵר וְטָמֵא, לֹא נָקַל בְּתֵרוּמָה?

אָמְרוּ לוֹ: מַה, לֹא הִיָּקַל בְּזַבְחֵי שְׁלָמִים, שֶׁכֵּן מוֹתֵרִים לְזָרִים. נָקַל בְּתֵרוּמָה, שְׁהִיא אֲסוּרָה לְזָרִים!

[דף ט"ו ע"א]

גמרא תְּנִי: שְׁלֵא יְבוֹא לִידֵי פְּסוּל. מַהוּ לִידֵי פְּסוּל? אָמַר רַבִּי יוֹנָה: שְׁנַפְסַל בְּטַבּוּל יוֹם. לְאוֹכְלוֹ אֵין אֵת יִכּוּל, שְׁהוּא טָמֵא דְבַר תּוֹרָה. לְפִדְתּוֹ אֵין אֵת יִכּוּל, שְׁהוּא טָהוֹר דְּבַר תּוֹרָה. הָוִי: שְׁלֵא יְבוֹא לִידֵי פְּסוּל.

מַהוּ מִמַּעַט בְּאֲכִילָתוֹ? תֵּרוּמָה – אֲסוּרָה לְזָרִים, מַעֲשֵׂר שְׁנִי – מוֹתֶר לְזָרִים. תֵּרוּמָה – אֲסוּרָה בְּטַבּוּל יוֹם, מַעֲשֵׂר שְׁנִי – מוֹתֶר בְּטַבּוּל יוֹם.

וְכַשֵּׁם שְׁהוּא מִמַּעַט בְּאֲכִילָתוֹ, כֵּךְ הוּא מִמַּעַט בְּאֲכִילָתָהּ. תֵּרוּמָה – מוֹתֶרֶת לְאוֹנָה, מַעֲשֵׂר שְׁנִי – אָסוּר לְאוֹנָה. תֵּרוּמָה – אֵינָה טְעוּנָה מְחִיצָה, מַעֲשֵׂר שְׁנִי – טְעוּן מְחִיצָה.

אֲשַׁכַּח תְּנִי: מַפְנֵי שְׁהוּא מִמַּעַט בְּאֲכִילָתוֹ וּבְאֲכִילָתָהּ.

תְּנִי: אֵין לוקחים שביעית מכסף מעשר שני.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בְּמַחְלֻקָתָהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹנָה: דְּכַרִּי חֶבֶל הוּא. אוֹכְלֵי תֵּרוּמָה – זְרִיזִין הֵן.

מִסְכַּת מְכַשִּׁירֵין פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. הַמְרַעֵיד אֶת הָאֵילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ מִשְׁקִין, וְנִפְלּוּ עַל תְּלוּשִׁין שָׁבוּ וְעַל מַחְבְּרִין שֶׁתַּחְתּוֹתוֹ - בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: בְּכִי יִתֵּן¹. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: עַל הַתְּלוּשִׁין בְּכִי יִתֵּן, וְעַל הַמַּחְבְּרִין אֵינֶם בְּכִי יִתֵּן. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל עַל הַמְרַעֵיד אֶת הָאֵילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ מִשְׁקִין, וְנִפְלּוּ עַל הַתְּלוּשִׁין שָׁבוּ וְעַל מַחְבְּרִין שֶׁתַּחְתּוֹתוֹ - שֶׁהֵן בְּכִי יִתֵּן, וְעַל שְׁעָרָן מִשְׁגָּבּוּ - שְׂאִינָן בְּכִי יִתֵּן. עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל הַמְרַעֵיד אֶת הָאֵילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ אוֹכְלִין, וְנִפְלּוּ מִבֵּד עַל בֵּד וּמְשׁוּכָה לְחִבְרָתָהּ בְּאוֹתוֹ אֵילָן, שְׁבִית שְׁמַאי אֹמְרִים: בְּכִי יִתֵּן. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יִתֵּן:

ב. אָמְרוּ בֵּית הַלֵּל לְבֵית שְׁמַאי: אֵי אַתֶּם מוֹדִים בְּמַעֲלָה שֶׁק אַחַד וְנִתְּנוּ עַל גַּב הַנְּהָר אוֹ עַל גַּבֵּי הַמַּעְרָה, שְׂאֵף עַל פִּי שְׁהַמִּים יוֹרְדִים מִצַּד הָעֵלְיוֹן לְצַד הַתַּחְתּוֹן - שְׂאִינָן בְּכִי יִתֵּן. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שְׁמַאי: אֵי אַתֶּם מוֹדִין בְּמַעֲלָה שְׁנֵי שְׁקִין מִן הַמַּעְרָה וְנִתְּנָן זֶה עַל גַּב זֶה, שְׁהַמִּים יוֹרְדִין מִן הָעֵלְיוֹן לְתַחְתּוֹן - שֶׁהַתַּחְתּוֹן בְּכִי יִתֵּן. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר: אַחַד שֶׁק וְאַחַד שְׁנֵי שְׁקִין, בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: בְּכִי יִתֵּן. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר: זֶה וְזֶה בְּכִי יִתֵּן. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר: זֶה וְזֶה אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. וְרַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: הַתַּחְתּוֹן - בְּכִי יִתֵּן, וְהָעֵלְיוֹן - אֵינּוּ בְּכִי יִתֵּן:

ג. הַמְמַחֵק אֶת הַגַּג וְאֶת הַכְּרִישָׁה, אֵף עַל פִּי שְׁהַמִּים יוֹרְדִים מִצַּד הָעֵלְיוֹן לְצַד הַתַּחְתּוֹן - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן, נִתְּלוּשׁוּ - הֲרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר: זָב וְטָמֵא שֶׁהָיוּ מֵהַלְכִין בְּדֶרֶךְ, וְיָרְדוּ גְשָׁמִים עַל שְׁעָרוֹ וְעַל כְּסוּתוֹ, אֵף עַל פִּי שְׁסוּחָטָן וְהַמִּים יוֹרְדִין מִצַּד

הָעֵלְיוֹן לְתַחְתּוֹן - הֲרִי אֵלּוּ טְהוּרִים, שְׂאִין נִחְשָׁבִים אֲלֵא לְאַחַר שְׂפִיצָאוּ מִכֶּלֶן. יִצְאוּ מִכֶּלֶן - הֲרִי אֵלּוּ מְכַשְּׁרִין וְטְהוּרִין, שְׂאִין נִחְשָׁבִין אֲלֵא לְאַחַר יִצִּיאָתָן:

ד. הַמְסַדֵּר קִנְקָנִים בְּכַפָּה, אֵף עַל פִּי שְׂשָׁאָבוּ יוֹתֵר מִלּוּג - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. וְלַעֲנִין מִי חֲטָאֵת אֵין חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא שְׂאָבּוּ. אַחֲרִים אֹמְרִים מִשּׁוּם רַבִּי נְחוּנְיָה: אִם הָיָה מְחַסְּנוֹת אֵינָן שְׂאוּבוֹת:

ה. מִי פְרוֹת שֶׁנִּפְלּוּ לְתוֹכָן טַפַּת מִים כֹּל שֶׁהֵן - טְמֵאִים; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אֹמְרִים: הוֹלְכִין אַחַר הָרֵב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר: אֶפְלוּ כוֹר צִיר שֶׁנִּפְּלָ לְתוֹכוֹ טַפַּת מִים כֹּל שֶׁהוּא - טָמֵא. נִפְּלָ לְתוֹכוֹ יֵין דְּבַשׁ וְחֶלֶב - הוֹלְכִין אַחַר הָרֵב:

ו. הַטּוֹרֵף אֶת גַּגוֹ וְהַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ, אֵימְתִי יוֹדֵעַ אִם רַבּוּ גְשָׁמִים אִם לָאוּ? אִם בַּתְּחִלָּה הָיָה מְנֻטֵף גְּסוּת, וְעַכְשָׁו הוּא מְנֻטֵף טַפִּין עֲבוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: בַּתְּחִלָּה הָיָה מְנֻטֵף טַפִּין חֲתוּכוֹת, וְעַכְשָׁו יוֹרֵד טַפָּה אַחַר טַפָּה:

ז. מִצָּא בִּשְׂר - הוֹלְכִין אַחַר רֵב הַטְּבָחִין. מַחְרוּזוֹת - הוֹלְכִין אַחַר רֵב אוֹכְלֵי בִּשְׂר. מִצָּא בְּהַ תִּינוּק מִשְׁלֵף מְחַצֵּה עַל מְחַצֵּה - מִטִּילִין עֲלָיו שְׁנֵי חוֹמְרִין. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: אִם הָיְתָה שֵׁם עוֹבְדָת כּוֹכָבִים אַחַת אוֹ שְׁפָחָה אַחַת - הִיא חֲשׂוּדָה לְהַשְׁלִיף:

מִסְכַּת מְכַשִּׁירֵין פֶּרֶק שְׁנִי

א. חֲבִית שֶׁהִיא מְלֵאָה פְרוֹת וְנִתְּוָנָה בְּתוֹךְ הַמְשָׁקִין, כֹּל שְׂשָׁאָבוּ - הֲרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּשֵׁל חֲרָס, אָבֵל בְּשֵׂאֵר כֹּל הַכְּלִים - אֵינָן שׂוֹאֲבִין. וְכִלֵּי אֲבָן הַרְכִּין - הֲרִי הֵן כְּכִלֵי חֲרָס. סָדִין שֶׁנִּתְּנָה עַל גַּבֵּי סֵלוֹן לְחִטָּן בּוֹ אֶת חֲטִיו וְטָנְנוּ, אִם מַחְמַת הַמִּים - בְּכִי יִתֵּן. אִם מַחְמַת הַסָּדִין - אֵינּוּ בְּכִי יִתֵּן. הַמְרַבֵּץ אֶת בֵּיתוֹ בְּמִים וְנִתֵּן

¹ וְכִי יִתֵּן מוֹם עַל זֶרַע וְנִפְּלָ מִנְּבִלָתָם עֲלָיו טָמֵא

הוּא לָכֶם (ויקרא יא, לח):

אָפּלוּ בְיָדֵים טְמֵאוֹת. הוֹצִיאָן שְׂיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אָפּלוּ רַבּוֹ - טְמֵאִים. בָּלְעוּ מִשְׁקִין טְמֵאִים אֶף עַל פִּי הַשְׂיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים - טְהוֹרִים. וְלֹא יִסְקֵן אֶלָּא בְיָדֵים טְהוֹרוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם הָיוּ לַחִין וְהִסְקֵן, וְרַבּוֹ עֲלֵיהֶן מִשְׁקִין הַיּוֹצֵאִין מֵהֶן עַל מַיִם שֶׁבָּלְעוּ טְהוֹרִין מִקָּל וְחֹמֶר, וְזֶה אִם מִי גְשָׁמִים שֶׁהֵן עֲלוּלִין לְקַבֵּל טְמָאָה - הָרִי הֵן מְטַהְרִין בְּרַב, מִפְּרוֹת שְׂאִינָן עֲלוּלִין לְקַבֵּל טְמָאָה - אֵינוֹ דִּין שְׂיִטְהַרוּ בְּרַב! אָמְרוּ לוֹ: לֹא, אִם אֲמַרְתָּ בְּגִשְׁמִים - שְׂמַטְהְרִין אֶת הַטְּמֵאִין, תֹּאמַר בְּמֵי פְרוֹת - שְׂאִין מְטַהְרִין אֶת הַטְּמֵאִין! :

ד. הַטּוֹבֵל בַּיָּם אוֹ בַּנְּהַר, אֶף עַל פִּי שֶׁהִפְלִיג יוֹתֵר מִמֵּיל - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. עֶבֶר בְּנֶהַר, אוֹ שֶׁדָּחֵאוּ חִבְרוּ, אוֹ שְׂיָרְדוּ עֲלֵיו גְּשָׁמִים וְרַבּוֹ - טְהוֹרוֹ שְׁנַיִם אֶת הָרֵאשׁוֹנִים. הַתְּרַקֵּב וְהַמְדוּקָה שֶׁהָיוּ בָּהֶם מִים טְמֵאִין וְהַטְּבִילָן, רֵאשׁוֹנִים - טְהוֹרוֹ מִלְּטָמָא, וְהַשְּׂנַיִם - הַכְּשָׁרוֹ לְקַבֵּל טְמָאָה. הַעוֹשֶׂה צְפוּר בְּמַיִם הַנִּתְזָרִין וְאֶת שֶׁבָּה - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: זֶה זֶה בְּכִי יִתֵּן (רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: הַנִּתְזָרִין - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן, וְאֶת שְׁבוּ - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן). וְהַעוֹשֶׂה אִמָּה בְּמַיִם - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן:

ה. הַמּוֹרֵד אֶת הַבּוֹר בֵּין לְאֶרְצוֹ וּבֵין לְרַחְבוֹ - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן; דְּבָרֵי רַבִּי טְרַפּוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: לְעִמְקוֹ - בְּכִי יִתֵּן. וְלְרַחְבוֹ - אֵינוֹ בְּכִי יִתֵּן. אָמַר לוֹ רַבִּי טְרַפּוֹן: כְּשֶׁמְדַדוּ לְרַחְבוֹ - אֵין רוּצָה בְּמִשְׁקָה שְׁבָרְשָׁם, וְכִשֶׁמְדַדוּ לְעוֹמְקוֹ - רוּצָה בְּמִשְׁקָה שְׁבָרְשָׁם. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן יֵהָא מִשְׁקָה שְׁבָרְשָׁם - טְמֵא. לְמַטָּה מִן הַרְשָׁם - טְהוֹר! אָמַר לוֹ: אֵי אִתָּהּ מוֹדָה שֶׁהִמְלֵא בְּחִבְתִּי, הַמַּיִם הַעוֹלִין בָּהּ אַחֲרֵיהֶן, וּבְחִבְלָה שֶׁהוּא לְצִרְכָּה שֶׁהֵן בְּכִי יִתֵּן, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְמַיִם שֶׁיִּפְלוּ לְתוֹכָהּ עַד שֶׁיִּגְעוּ לְאַחֲרֵיהֶן, אֶף כָּאֵן אֵי אֶפְשָׁר לְמִשְׁקָה שְׁבָרְשָׁם עַד שֶׁיִּהְיֶה לְמַטָּה מִן הַרְשָׁם. חֲזוֹר רַבִּי טְרַפּוֹן לְהִיּוֹת שׁוֹנֵה כְּדְבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא:

בוּ שְׁבָלִין וְטַנְנָו, אִם יֵשׁ עֲלֵיהֶן מִשְׁקָה טוֹפַח - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן. וְאִם לֹא - אֵינוֹ בְּכִי יִתֵּן. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֶף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ עֲלָיו מִשְׁקָה טוֹפַח - אֵינוֹ בְּכִי יִתֵּן. מוֹדִים הַחֲכָמִים לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמִרְבֵּץ אֶת גְּרוֹנוֹ - שְׂאִינוֹ בְּכִי יִתֵּן. וּבְמִשְׁפֵּים לְהַבִּיא פְּסֻלַּת, אִם בְּשֶׁבִיל שֶׁיֵּשׁ עֲלָיו טַל - הָרִי זֶה בְּכִי יִתֵּן, וְאִם בְּשֶׁבִיל שֶׁלֹּא יִכְטַל מִמְּלֵאכְתּוֹ - אֵינוֹ בְּכִי יִתֵּן:

ב. בְּהֵמָה שְׂיָרְדָה לְשִׁתּוֹת מַיִם הַעוֹלִים בְּפִיָּהּ וּבְשִׁפְמָהּ - הָרִי הוּא בְּכִי יִתֵּן. בְּיָדָהּ וּבְרַגְלָהּ - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. רַבִּי שְׁמַעוֹן כֵּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הַמַּיִם הַעוֹלִין בְּרַגְלֵי אָדָם - לְעוֹלָם טְמֵאִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִים הַעוֹלִין בְּרַגְלֵי בְּהֵמָה טְמָאָה - לְעוֹלָם טְמֵאִין. הַמְּמַלֵּא בְּחִבְתִּי, הַמַּיִם הַעוֹלִין בְּאַחֲרֵיהֶן וּבְחִבְלָה הַמְּכוּנָן עַל צִנְאוֹרָהּ וּבְחִבְלָה שֶׁהוּא לְצִרְכָּה - הָרִי הוּא בְּכִי יִתֵּן. וְלַעֲנִין מִי חֲסָאת - אֵינָן חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא לֹא נִתְמַלֵּא בְּכִלֵּי. עֲרַבָה שְׂיָרְדָה דְּלָף לְתוֹכָהּ, הַנִּתְזָרִין וְהַצְּפִין - אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. נִטְלָן לְשׁוֹפְכָן - בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: בְּכִי יִתֵּן, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוֹרִים? בְּטְהוֹרָה. אָבֵל בְּטְמָאָה - הַכֵּל מוֹדִין שֶׁהוּא בְּכִי יִתֵּן; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אַחַת טְמָאָה וְאַחַת טְהוֹרָה - בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: הָרִי הֵן בְּכִי יִתֵּן, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יִתֵּן. הַנוֹגֵעַ בְּנִבְלָה, וְהַנוֹגֵעַ בְּמִשְׁכָּב וּבְמוֹשָׁב, בְּתוֹךְ הַמְּקוֹה טְמֵא, וְטְהוֹר בְּעֲלִיתּוֹ. זָב שֶׁדָּרַס עַל גְּבִי מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב, בְּתוֹךְ הַמְּקוֹה טְמֵא, וְטְהוֹר בְּעֲלִיתּוֹ. פְּרוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְתוֹךְ אֲמַת הַמַּיִם וּפְשֻׁט מִי שֶׁיָּדָיו טְמֵאוֹת וְנִטְלָן - יָדָיו טְמֵאוֹת וְהַפְּרוֹת טְהוֹרִין. וְאִם חָשַׁב שְׂיִוְדְּחוּ יָדָיו - יָדָיו טְהוֹרוֹת וְהַפְּרוֹת בְּכִי יִתֵּן:

ג. הַמְּמַלֵּא בְּקִילוֹן, פֶּרֶשׁ רַבִּי עֲקִיבָא: אִם נִגְבוּ מִיָּד - טְהוֹרִין. וְאִם לֹא נִגְבוּ, אָפּלוּ עַד שְׁלִשִׁים יוֹם - טְמֵאִין. סִתְמָן - שְׁלִשָּׁה יָמִים. עֲצִים שֶׁנִּפְלוּ עֲלֵיהֶן מִשְׁקִין טְמֵאִין וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים - טְמֵאִים. אֲבָא יוֹסִי כֵּן דוֹסְתָאֵי אוֹמֵר: אִם רַבּוֹ - טְהוֹרִין, וְיִסְקֵן

ו. שלשל את החבל לבור לידע אם יש בו מים - הרי זה ב'כי יתן'. ידיו ורגליו - אינן ב'כי יתן'. שלשל את המטלית להעלות בה דלי או קתון, וכלכלה להושיב עליה תננגלת - אינן ב'כי יתן'. ואם נער - הרי זה ב'כי יתן'. המוציא מסמר לגשמים לכבותו - אינן ב'כי יתן', ואם בשביל לצרפו - הרי זה ב'כי יתן'. המניח את האוד בגשמים לכבותו - אינו ב'כי יתן', ואם בשביל לעשותו פחם - הרי זה ב'כי יתן'. השוקל ענבים בכף מאזנים, אף על פי שהיין צף על גבי ידיו, ואף על פי שחשב עליו - טהור. כנסו לתוך הכלי - טמא: הודוס ענבים בחבית, אף על פי שהיין צף על גבי ידיו - טהור. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסך:

מסכת מכשירין פרק שלישי

א. המעלה אגדות בשביל שימתינו להיות אוגד בהן - הרי זה ב'כי יתן'. המעלה פרותיו לגג ללותתן בטל ובגשמים - הרי זה ב'כי יתן'. העלן מפני הכנימה וירדו עליהן טל וגשמים, אם שמח - ב'כי יתן'. ורבי יהודה אומר: אי אפשר שלא לשמות, אלא עודהו טל וגשמים עליהן, אם חשב עליהן - הרי זה ב'כי יתן'. אם לא - אינן ב'כי יתן'. חרש שוטטה וקטן שהעלו פרותיהם לגג ללותתן בטל ובגשמים - הרי זה ב'כי יתן'. העלן מפני הכנימה וירד עליהן טל וגשמים, אף על פי שחשבו - אינן ב'כי יתן'. שיש להן מעשה ואין להן מחשבה:

ב. רבי חלפתא בן קוינא אומר: שום בעל בכי - טמא, משום שמרביצין עליו במים ואחר כך קולעין אותו. אמרו חכמים: אם כן יהא טמא לחלפתא בן קוינא, וטהור לכל ישראל. יהושע בן פרחיה אומר: חטים הבאות מאלכסנדריא - טמא מפני אנטליא שלהן. אמרו חכמים: אם כן יהא טמאות ליהושע בן פרחיה, וטהורות לכל ישראל:

ג. אמר רבי יוסי: בראשונה היו כריכות של קשואין ושל דלועין שבצפורי - טמאות,

מפני שמקנחין אותן בספוג בשעה שעוקרין אותן. קבלו עליהן אנשי צפורי שלא יהו עושין כן. בראשונה היה גריס של פול ושל טופח של צפורי - טמא, מפני ששורין אותן במים בשעה שגורסין אותן. קבלו עליהן אנשי צפורי שלא יהיו עושין כן. הפרות מפל מקום - הרי הן בחזקת טהרה, אחד עובד כוכבים ואחד הכותי ואחד ישראל. אף על פי שאמרו: אין אדם רשאי לטמא פרותי, התירו לבעל הבית שהוא מטמא דבר מועט ונותן לתוך כפישה:

ד. כל האגדות של שוקים הבאין מבית השוקין - טמאין. ולא מקום אגד אמרו, אלא כלם, מפני שהיא מתפרפת וחוזר ואוגדה; דברי רבי מאיר. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם כדברי רבי מאיר, יהיו אלומות של שוקים - טהורות:

ה. האוג בכל מקום - הרי הוא בחזקת טמאה. הקשואין והדלועין התלווין בגמי על פתחי חניות - הרי אלו טמאים. ירק הנמכר עם טרפסימון לפני חנוני - הרי זה טמא, מפני שמלפים עליו מים בשעה שמוכרים אותו. אתרוגי קסרין - הרי זה בחזקת טמאה:

ו. ביצי חנוני שמוכרין לח ויבש - הרי אלו טמאים; דברי רבי מאיר. ורבי יהודה מטהר. אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא שהיה רבי מאיר מטמא לח ויבש, אלא שתינוק מטמאן במשקה שבצלוחית. כל הביצים - בחזקת טהרה, וביצת הבלן - בחזקת טמאה.

ז. וכיצד צדין דגים בטהרה? בין שצדן בחרס, ובין שצדן בכפיפה, ובין שצדן במצודה ולא נער את המצודה עליהן - הרי אלו בחזקת טהרה. ולעולם הן בחזקת טמאה, עד שיתפנו לצוד בטהרה. ואין עם הארץ נאמן לומר: 'לא נערת את המצודה עליהן':

את כלה - טמא; דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים: אין טמא אלא המסיט טפה אחרונה בלבד. אמר רבי עקיבא: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על הרואה שתים, או אחת מרבה כשתים, ובשני הפסיק, ובשלישי ראה אחת - שהוא זב גמור. על מה נחלקו? על שראה אחת בראשון, ובשני הפסיק, ובשלישי ראה שתים, שבית שמאי אומרים: זב גמור, ובית הלל אומרים: מטמא משכב ומושב, וצריך ביאת מים חיים, ופטור מן הקרבן:

ב. כשהיה רבי עקיבא מסדר הלכות לתלמידים, אמר: 'כל מי ששמע טעם על חבירו יבא ויאמר'. אמר לפניו רבי שמעון משום רבי אלעזר בר יהודה איש ברתותא: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על שראה אחת בראשון, ובשני הפסיק, ובשלישי ראה שתים - שאין זה זב גמור. על מה נחלקו? על הרואה שתים, או אחת מרבה כשתים, ובשני הפסיק, ובשלישי ראה אחת. אמר לו: לא כל הקופץ משתבח, אלא הנותן את הטעם. אמר לפניו רבי שמעון: כך אמרו בית הלל לבית שמאי: מה לי כשראה שתים בתחלה ואחת בסוף, מה לי כשראה אחת בתחלה ושתים בסוף, אמרו להן בית שמאי: כשראה אחת בתחלה ושתים בסוף - בטל יום הטהור את הראיה, ויש בידו שתי ראיות. כשראה שתים בתחלה ואחת בסוף - הואיל ונזקק לספירת שבעה בטל הראיה את יום הטהור, ויש בידו שלשה ראיות. חזר רבי עקיבא להיות שונה כדברי רבי שמעון. רבי אלעזר ברבי ינאי אומר משום רבי אלעזר חסמא לפני רבי: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על שראה אחת בראשון, ואחת בשני, ובשלישי הפסיק, וברביעי ראה אחת. ועל שראה אחת בראשונה, ובשני הפסיק, ובשלישי וברביעי ראה שתים - שאין זה זב גמור. על מה נחלקו? על הרואה שתים, או אחת מרבה כשתים, ובשני הפסיק, בשלישי ראה אחת. אמר תלמיד אחד מתלמידי רבי ישמעאל לפני

ח. דם השחין ובעבועות, ותמצית בשר ומי פרות, והמלח שנתמחו - לא מטמאין ולא מכשירין. מי רגלי בהמה - לא מכשירין. אמר רבי יוסי בר יהודה: אם קבלן בכלי - הרי הן מכשירין. אמר רבי יוסי: סח לי נימוס אחיו של רבי יהושע הגרסי: השוחט את העורב להתלמד בו - דמו מכשיר. ורבי אליעזר אומר: כל דם השחיטה - לעולם מכשיר. דם המת - מטמא בכל שהוא; דברי רבי מאיר. ורבי יוסי אומר: ברביעית. אמר רבי: נראין דברי רבי מאיר - בטמאה קלה, לטמא אחד ולפסל אחד. ודברי רבי יוסי - בטמאה חמורה, לטמא שנים ולפסל אחד:

ט. כל משקה המת - טהורין, חוץ מדמו. וכל מראה דמים - הרי אלו טמאין. אמר רבי יהושע בן קבוסאי: כל ימי הייתי קורא מקרא הזה (במדבר יט, ט): 'והזהה הטהור על הטמא' - טהור אחד מזה על הטמא אחד. עד שבאתי לאוצר של יבנה, ומאוצר של יבנה למדתי: שטהור אחד מזה על מאה טמאין:

מסכת זבים פּרָק ראשון

א. הרואה ראיה אחת של זוב, בית שמאי אומרים: כשומרת יום כנגד יום. ובית הלל אומרים: כבעל קרי. אלו ואלו מודים: שטובל ואוכל את פסחו לערב כבעל קרי. אמרו בית הלל לבית שמאי: אי אתם מודים שהוא טובל ואוכל את פסחו לערב כבעל קרי? אמרו להן בית שמאי: אי אתם מודים שאם יראה למחר שהוא טמא, כשומרת יום כנגד יום שהיא טמאה? המסיט את הראיה, בית שמאי אומרים: תלוי. בית הלל אומרים: טהור. משכבו ומושבו, בית שמאי אומרים: תלוי. ובית הלל אומרים: טהור. ראה שתי ראיות, המסיט את שתייהן - טמא; כדברי בית שמאי. ובית הלל אומרים: המסיט את הראשונה - טהור, ואת השנייה - טמא. משכבות ומושבות שבין ראשונה לשנייה, בית שמאי מטמאין, ובית הלל מטהרין. ראה אחת מרבה כשתים, המסיט

השמשות, או אחת בין השמשות ושמים ודאי - ודאי לטמאה ולקרן:

מסכת זבים פרק שני

א. העובדי כוכבים והגר תושב - אינן מטמאין בזיבה, ואף על פי שאינן מטמאין בזיבה - טמאין כזבין לכל דבריהם. ושורפין עליהן את התרומה, ואין חזבין עליהן על טמאת מקדש וקדשיו. טומטום ואנדורגינוס שראו לכן או אדם - אין שורפין עליהן את התרומה, ואין חזבין עליהן על טמאת מקדש וקדשיו. ראו לכן ואדם כאחד - שורפין עליהן את התרומה, ואין חזבין עליהן על טמאת מקדש וקדשיו. הנוגע בלכן ואדם, ונכנס למקדש - פטור. הוא עצמו שנגע בלכן ואדם, ונכנס למקדש - פטור. היה מונה ללכן וראה אדם, לאדם וראה לכן - הרי זה אינו סותר:

ב. ומה בין זוב לשכבת זרע? זוב בא מבשר המת, שכבת זרע מבשר החי. זוב דומה ללכן ביצה המזוורת, ושכבת זרע קשורה ללכן ביצה שאינה מזוורת. שכבת זרע אדמה - טהורה, והאשה תולה בה:

ג. זב, תולין אותו במאכל, ובכל מיני מאכל; דברי רבי עקיבא. רבי אלעזר בן פינחס אומר בשם רבי יהודה בן בתירא: החלב והגבינה, ובשר שמן, ויין ישן, וגריסין של פול, וכיצים, ומוריס - מרגילין לדבר זיבה. תינוק - תולין לו בחמשה דברים; במאכל ובמשתה, במשא ובקפיצה, בחלי שלו ושל אמו. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: כשם שתולין שכבת זרע מעת לעת, כך למראה ולהרהור מעת לעת. אבל למאכל ולמשתה למשא ולקפיצה - תולין לו כל זמן שהוא מצטער:

ד. עובד כוכבים שראה קרי ונתגיר - מיד מטמא בזיבה. במה דברים אמורים? בזמן שנתגיר מהול. אבל מל ואחר כך ראה - תולין לו כל זמן שהוא מצטער, בין עובד כוכבים ובין ישראל:

רבי עקיבא משום רבי ישמעאל: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על הרואה קרי בשני - שהוא סותר את שלפניו. ועל הרואה ברביעי - שאין סותר אלא יומו. על מה נחלקו? על הרואה בשלישי:

ג. כל קרי שמטמא בכהנים - סותר בזב, ומתיר בתשמיש המטה בימי גמורו ובימי ספרו, ואינו סותר אלא יומו. ראה לאור שמני - מונה בתחלה ומביא קרבן אחד. ראה יום שמני - מונה בתחלה ומביא שתי קרבנות:

ד. כמה הוא כדי טבילה וספוג? כדי שירד ויטבל ויעלה ויסתפג. וכמה שעורה של ראה מרבה? כדי שלש כמגדין לשילח, שהן כדי שתי טבילות ושתי ספוגין. רבי שמעון אומר: כדי הקפת הבית מבפנים. משלו משל, למה הדבר דומה? לחבל של מאה אמה, וראה בתחלת מאה, ובסוף חמשים, ובסוף מאה - הרי זה זב גמור. ראה בתחלת מאה, ובתוך חמשים, ובתוך מאה או בתחלת מאה, ובתוך חמשים, ובסוף מאה. או בתחלת מאה, ואחר חמשים, וסוף מאה - אין זה זב גמור. היה מפסיק יותר - כל שפן הוא טמאתו. זה הכלל: כל זמן שהיא מרבה - כל שפן הוא טמאתו. ראה שלש ראיות, אם אין בין ראשונה לשלישית כדי טבילה וספוג - אין בידו אלא אחת. ראה אחת מרבה כשתיים, אם יש מתחלתה ועד סופה כדי טבילה וספוג - יש בידו שתי ראיות, ואם לאו - אין בידו אלא אחת. ורבי יוסי אומר: בין כן ובין כך - אין בידו אלא אחת. ומודה רבי יוסי: שאם ראה אחת בין השמשות, אף על פי שאין ביניהן כדי טבילה וספוג - יש בידו שתי ראיות, מפני ששני ימים חולקים אותה. וכן היה רבי יוסי אומר: ראה אחת בין השמשות - ספק לטמאה ופטור מן הקרבן. שתיים בין השמשות - ספק לטמאה ולקרן. אחת ודאי ושתיים בין השמשות, או שתיים בין השמשות ואחת ודאי, שתיים ודאי ואחת בין

ה. המוצא מת משכב לרחקה של דרך; לנזיר ולעושה פסח - טהור. ולתרומה - טמא. במה דברים אמורים? שאין שם מקום לעבור. אבל יש שם מקום לעבור, אף לתרומה - טהור. במה דברים אמורים? במהלך ברגליו. אבל בטעון וברכוב - טמא, שמהלך ברגליו אפשר לו שלא לגע ושללא יאהיל ושללא יסיט, אבל בטעון וברכוב אי אפשר לו שלא יגע ושללא יאהיל ושללא יסיט. במה דברים אמורים? כשמצאוהו שלם. אבל במשכב ומפרק - טהור, שמא בין הפרקים עבר. ובקבר, אף על פי שמשכב ומפרק - טמא, שהקבר מצרפו. במה דברים אמורים? בטמאת התהום. אבל בטמאה ידועה - טמא. אי זו היא טמאת התהום? שלא הפיר בה אחד בסוף העולם, אבל הפיר בה אחד בסוף העולם - אין זה טמאת התהום. מצאו טמון בתכן או בעפר או בצרורות - הרי זו טמאת התהום. אבל הנקבר במים ובאפלה ובנקימי הסלעים - אין זה קבר התהום. אין קבר התהום אלא למת בלבד:

ב. חמר בזב שאין בטמא-מת, ובטמא-מת מה שאין בזב. שהזב עושה משכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים, ועל גביו מדר, ומטמא כלי שטף וכלי חרס מקף צמיד פתיל בהסט. זובו ורקו ומימי רגליו - מטמאין טמאה חמורה, ומטמאין אוכלין ומשקין, וכלי שטף במגע, וכלי חרס בהסט. וחיב בקרבן, וטעון ביאת מים חיים, מה שאין כן בטמא מת. חמר בטמא מת, מה שאין כן טעון הזאה שלישי ושביעי, מה שאין כן בזב:

ג. חמר בזב מה שאין במצרע, ובמצרע שאין בזב. חמר בזב, שזב מטמא בהסט וטעון ביאת מים חיים, מה שאין כן במצרע. חמר במצרע, שהמצרע מטמא בכיאה וטעון הזאת מים חיים, מה שאין כן בזב. חמר בזבה שאין במצרעת, ובמצרעת מה שאין כן בזבה. שהזבה מטמאה בהסט, ומטמאה את בועלה, מה שאין כן במצרעת. חמר במצרעת, שהמצרעת מטמאה בכיאה, וטעונה הזאת מים חיים, מה שאין כן בזבה:

מִסְכַּת זָבִים פָּרָק רְבִיעִי

א. טמא המכה את הטהור, וטהור שמכה את הטמא, בגדי טהור - טמאים; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: טהור המכה את הטמא, בגדי טהור - טהורין. טמא המכה את הטהור, בגדי טהור - טמאים, שאם ימשך הטהור, הרי הטמא נופל. רבי שמעון אומר: תקעו - טמא. ותקו - טהור. רבי יהודה אומר: טטרקי ששני ראשיה נוגעים בארץ, ואמצעיתה רופפת, והטמא והטהור יושבים עליה, בגדי טהור - טהורין. וחכמים אומרים: עד שיהא זה מגיף וזה פותח, ועד שיהא זה מושך הילך וזה מושך הילך. רבי יהודה אומר: עד שיהא הטהור מעלה את הטמא. רבי שמעון מטהר. ומודה רבי שמעון בשנים שהיו טוחנין ברחים של יד או ברחים) של חמור, או טוענין בזמן שמשאן כבד, בגדי טהור - טמאין:

מִסְכַּת זָבִים פָּרָק שְׁלִישִׁי

א. חמר בזב שאין בזבה, ובה שאין בזב. שהזב - טעון ביאת מים חיים, והזבה - אינה טעונה ביאת מים חיים. זב - מטמא בזיבת כן יומו, וזבה - לעשרת ימים. זב - אם ראה שלש ראיות ליום אחד - טמא. וזבה - אינה טמאה אלא בשלש ראיות לשלשה ימים. זב - אין הימים שלו עומדין לפניו, מה שאין כן בזבה. זב - נזקק לספירת שבועה בשתי ראיות, מה שאין כן בזבה. זב - אין מינו סותרו, מה שאין כן בזבה. זב - מטמא בלבן, מה שאין כן בזבה: חמר בזבה מבזב, שהזבה מטמאה משכב ומושב בראיה כל שהוא, ושומרת יום כנגד יום - בכל שהוא. ואסורה בתשמיש המטה, ומטמאה את בועלה, ומטמאה מעת לעת, ומטמאה מבפנים כבחויץ, ומטמאה באונסין, ומטמאה באדם. מה שאין כן בזב:

תּוֹסֵפֶתָא

הַשְּׁלֵם

ב. ציציתו של טמא על גבי טהור - טהור. ציציתו של טהור על גבי טמא, אם עמד טמא - טהור, ואם עמד טהור - טמא. ציציתו של טמא על גבי ציצית של טהור, אם עמד טמא - טהור. אם עמד טהור - טמא. ציצית של טהור על גבי ציציתו של טמא, בין שעמד טמא בין שעמד טהור - טהור:

ג. שלשה דברים רבי אליעזר חסמא משום רבי יהושע מטמא, וחכמים מטהרין. נדה שישיבה עם הטהורה במטה, כפה שבראשה - רבי אליעזר חסמא משום רבי יהושע מטמא, וחכמים מטהרין. נוטלת ערבה מלאה בגדים בזמן שמשאיה כבד, רבי אליעזר חסמא משום רבי יהושע מטמא, וחכמים מטהרין. ישב בספינה, כלים שבראש הנס שבספינה, רבי אליעזר חסמא משום רבי יהושע מטמא, וחכמים מטהרים:

ד. זב שהיה מטל על חמש כסיות לרחבן - כלן טהורין, שאין אחד מהן נושא את רבו. ואם היה אמצעי גבוה - טמא, מפני שרבו נושא עליו. ומודה רבי שמעון שאם ישב על גבי גשיש של מטה, וטלית תחת שתי רגליו של גשיש - שטמאות. ובבהמה תחת שתי רגלים ויד אחת, או תחת שתי ידים ורגל אחת - שטמאה:

ה. זב שהקיש על אילן שכחו רע או על שוכה שכחה רע, ונפלו ממנו פגין או שוכות, ועליהן משקה טופח - טמאין. הקיש על גבי תנור ונפל הימנו ככר תרומה - טהור. ואם היה חרס מדבק בו - טמא. השדה, והתבה, והמגדל, אף על פי שהן באין במדה - טמאים. ורבי נחמיה ורבי שמעון מטהרין באלו. ואם היו נסוטין - טמאין. זה הכלל: כל שהוא מכח הסטה - טמאה, ומכח רעדה - טהור. רבי יהודה אומר: על קורות בית הבר, בזמן שהיא נפרצת - טהורה. רבי יוסי אומר: אף על

קורות הבלנים, בזמן שהיא מפקפקת ואינה נשמטת:

ו. הזב בכף מאזנים, ומשכב ומושב בכף שניה, אם הזב פורע - מטמאין אחד ופוסלין אחד. אם היו הן מכריעין - מטמאין שנים ופוסלין אחד. באדם, בין שהזב מכריע ובין שפרע את הזב - מטמאין שנים ופוסל אחד. הזב בכף מאזנים, ואוכלין ומשקין בכף שניה, פרע הזב - מטמאין אחד ופוסל אחד. פרעו הן - טהורין. פרש - מטמא אחד ופוסל אחד. ואם אינו ידוע, אף על פי שאין גבוהין מן הארץ אלא כל שהוא - נוהגין עליהן חומרי נשא וחומרי נושא:

ז. ישב על גבי קורה, הכלים שבבעל - טמאין. על המכבש של כובש, בזמן שהוא טעון באבנים, כלים שתחתיו - טהורין. ורבי נחמיה מטמא. בזמן שהוא חוזר בכלים, כלים שתחתיו - טמאין:

<p>17</p> <p>ראשון Sunday</p> <p>זמן מוצי"ט 8:14 Yom Tov Ends</p>	<p>ב</p> <p>2</p>	<p>2nd Day Rosh Hashana</p> <p>עלות השחר 5:26 סו"ז קר"ש - מג"א 9:08 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 7:01 בבלי: קידושין לה • ירושלמי: מעשר שני ח • תוספתא: מכשירין א נ"ך: ירמיה ד-ה • רמב"ם: שביית עשור ב</p>
<p>18</p> <p>שני Monday</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>Fast of Gedalia</p> <p>עלות השחר 5:27 סו"ז קר"ש - מג"א 9:08 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:59 בבלי: קידושין לו • ירושלמי: מעשר שני ט • תוספתא: מכשירין ב נ"ך: ירמיה וז-ז • רמב"ם: שביית עשור ב</p>
<p>19</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>עלות השחר 5:28 סו"ז קר"ש - מג"א 9:08 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:58 בבלי: קידושין לז • ירושלמי: מעשר שני י • תוספתא: מכשירין ג נ"ך: ירמיה ח-ט • רמב"ם: שביית יום טוב א</p>
<p>20</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>ה</p> <p>5</p>	<p>עלות השחר 5:29 סו"ז קר"ש - מג"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:56 בבלי: קידושין לח • ירושלמי: מעשר שני יא • תוספתא: זבים א נ"ך: ירמיה יז-יח • רמב"ם: שביית יום טוב ב</p>
<p>21</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>ו</p> <p>6</p>	<p>עלות השחר 5:30 סו"ז קר"ש - מג"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:54 בבלי: קידושין לט • ירושלמי: מעשר שני יב • תוספתא: זבים ב נ"ך: ירמיה יז-יג • רמב"ם: שביית יום טוב ג</p>
<p>22</p> <p>ששי Friday</p> <p>הדלקת הנרות 6:35 Candle Lighting</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>עלות השחר 5:31 סו"ז קר"ש - מג"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:53 בבלי: קידושין מ • ירושלמי: מעשר שני יג • תוספתא: זבים ג נ"ך: ירמיה יז-יד • רמב"ם: שביית יום טוב ד</p>
<p>23</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>זמן מוצש"ק 8:04 Shabbos Ends</p> <p>הפטרה: שובה ישראל</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>Shabbos Shuvah</p> <p>עלות השחר 5:32 סו"ז קר"ש - מג"א 9:09 סו"ז תפלה - מג"א 10:22 שקיעה 6:51 בבלי: קידושין מא • ירושלמי: מעשר שני יד • תוספתא: זבים ד נ"ך: ירמיה יז-טו • רמב"ם: שביית יום טוב ה</p>

ווער עס טוט אן עבירה און ער האט תרטה אויף דעם, איז מען אים מוזיל אויף אלע זיינע עבירות.

(ספר המדות אות תשובה חלק א', סימן כ"ו)